

VERSLAG

Vergadering

GEMEENTERAAD VAN HILVERSUM
8 NOVEMBER 2023

INDEX RAAD 8 NOVEMBER 2023

NR AGENDA	NR GEMBLAD	OMSCHRIJVING	BLZ
1		Vaststellen agenda	3
2	81	Benoeming en beëdiging commissielid	4
3	82	Programmabegroting 2024	4
4	83	Belastingverordeningen 2024	38
5		M23-136 – Commissievoorstel opdracht Omgevingsvisie	42
6		M23-153 – Schone of gebakken Lucht Akkoord?	43

GEMEENTE HILVERSUM
RAADSVERGADERING VAN 8 NOVEMBER 2023
(verslag)

Voorzitter: de heer G.M. van den Top, burgemeester.

Aanwezig zijn de leden: de dames A. van de Beek (Democraten Hilversum) en M. Boukhriss (Hart voor Hilversum), de heren J.J.A.N. Deen (D66), R.J.H. Docter, (Democraten Hilversum) en J. van Drogen (GroenLinks), mevrouw F. Durlacher (Belang van Nederland), de heren M.F. Eerenberg (Hart voor Hilversum) en G.J. Ekelmans (VVD), mevrouw J.F. van Exel-van Dijk (CDA), de heren H.H. Fennema (VVD), J.E.M.G. Göbbels (Democraten Hilversum), R.H. van Grieken (D66) en C.M. Groeneveld (Hart voor Hilversum), mevrouw B. van Hattum (D66), de heer S.J. Hexspoor (GroenLinks), mevrouw C. Jansson (Hart voor Hilversum), de heer T. de Jong (CDA), de dames M.J. de Jong-Schrijvers (Hart voor Hilversum) en J. Kalk (PvdA), de heren H. Koç (Democraten Hilversum), J.P. Lahaise (PvdA) en R.J.C. Lancé (Hart voor Hilversum), mevrouw H.M.G.J. van de Linde (VVD), de heren H.J. Lindeboom (D66), B. Nanninga (ChristenUnie), J.T.M. van Nistelrooij (D66) en G.J. Postma (CDA), de dames R.W.C. Redmeijer (Hart voor Hilversum) M.H.A. Remmers (GroenLinks), de heer D.E.O. Streutker (CDA), mevrouw B. Verweij (SP), de heren P.C.M. Vonk (SP) en J.A. van Waarden (GroenLinks), mevrouw V. Wesselink (D66), de heren T.R. Westerneng (VVD) en A Zaabat (D66) en mevrouw E.M. Zeeuw van der Laan (VVD).

Griffier: mevrouw A.J. van Meerveld.

Wethouders: de heren B. Heller, mevrouw K. van Hunnik, de heren A.R.C. Scheepers en N.G.T. van Voorden en mevrouw K.J. Walters.

Afwezigen: geen.

1. VASTSTELLEN AGENDA

De VOORZITTER opent de raadsvergadering en heet allen hartelijk welkom. Mevrouw Van de Linde zal vanaf een later moment de vergadering bijwonen en de heer Westerneng zal zich vanaf 21.00 uur bij de vergadering voevoegen.

Er zijn twee moties vreemd aan de orde van de dag ingediend:

- motie M 23-136 van Democraten Hilversum, de VVD, de ChristenUnie en Hart voor Hilversum, ‘Commissievoorstel opdracht omgevingsvisie’, te behandelen als agendapunt 5;
- motie M 23—153 van de VVD, het CDA, de SP en Hart voor Hilversum, ‘Schone of gebakken luchtakkoord’, te behandelen als agendapunt 6.

De agenda wordt vervolgens vastgesteld, met inachtneming van bovenstaande wijzigingen.

De VOORZITTER maakt melding van het toezenden van een kaart aan alle 18-jarige Hilversummers die op 22 november a.s. voor de eerste keer mogen stemmen bij de Tweede Kamerverkiezingen.

2. BENOEMING EN BEËDIGING RAADSLID

De VOORZITTER wijst rop dat de heer Colin Majoor op diens 20^e verjaardag als commissielid wordt beëdigd.

Zonder stemming wordt de heer C. Majoor conform het voorstel van de voorzitter en griffier als commissielid voor de Hart voor Hilversum-fractie benoemd.

In handen van de VOORZITTER legt de heer MAJOOR de bij wet voorgeschreven verklaring en belofte af.

3. PROGRAMMABEGROTING 2024

De VOORZITTER deelt mee dat met het vaststellen van de gemeentelijke begroting de gemeenteraad toestemming geeft voor het aangaan van verplichtingen en het doen van uitgaven, zoals beschreven in de Begroting 2024.

De heer EERENBERG geeft te kennen dat Hart voor Hilversum tevreden is over de voorzichtige en prudente begroting. De begroting is sluitend, de gemeente bouwt haar buffers verder op en de financieringsbehoeften worden gedekt middels een mooie leningenportefeuille met een lange looptijd en een lage rente. Daarmee complimenteert hij de wethouder en haar ambtenaren.

Het zijn financieel onrustige tijden, met oplopende rentes, een oplopende inflatie en een oplopende schuldenberg bij overheden en het bedrijfsleven. Die oplopende schulden zijn slecht bij sterk hogere rentes. Geld lenen kost weer geld. Hart voor Hilversum vraagt aandacht voor deze risico's. Deze kunnen vooral optreden bij kostenoverschrijdingen op de grote bouwprojecten, zoals die zijn opgenomen in de Meerjaren Prognose Gebiedsontwikkeling (MPG). Tijdens de behandeling in de commissievergadering heeft zijn fractie daarover haar zorgen geadresseerd en zij is tevreden met de alertheid op deze risico's door wethouder Scheepers.

Hart voor Hilversum heeft zorgen over de resultaten van de Hilversum Monitor. Er is bij inwoners een laag vertrouwen over hoe de gemeente wordt bestuurd, welk vertrouwen verbetering behoeft. Hij verwacht hierover dan ook verbetervoorstellen.

In het coalitieakkoord staat dat er een nieuwe multifunctionele accommodatie komt in het Van Riebeeckkwartier. Als uitwerking is in de begroting een reservering opgenomen voor vooronderzoek en in de rubriek investeringen staat een bedrag van € 1,2 miljoen voor de multifunctionele accommodatie. Hij vraagt of na het vooronderzoek in het eerste kwartaal van 2024 zo snel mogelijk aan de slag wordt gegaan met het starten van de bouw.

In de begroting is te zien dat de Tomin BV verliezen lijdt en het schap winst maakt. Het antwoord van de wethouder op vragen in de commissievergadering was dat het 'twee onlosmakelijke entiteiten zijn'. De raad controleert echter het schap en hij informeert hoe de raad de Tomin BV kan controleren als deze integraal onderdeel is van het schap.

Hart voor Hilversum is positief over de voorliggende begroting, maar zijn collega Lancé zal bij het volgende agendapunt over Belastingverordeningen 2024 een amendement indienen over de parkeertarieven.

De heer VONK begint zijn bijdrage met het voorlezen van een zin uit de begroting: "We hebben concrete plannen om meer betaalbaar wonen, verduurzaming, het aanpakken van klimaatveranderingseffecten, toegankelijke en betaalbare zorg, gelijke kansen, goede bereikbaarheid van onze stad en regio en het verder uitbreiden van het hoge voorzieningenniveau van Hilversum mogelijk te maken." Dat zijn ontzettend veel plannen en beloftes in één zin en hij vraagt zich af of dat wel verstandig en geloofwaardig is. Als men dit alles niet kan waarmaken, dan kan men wel begrijpen dat het vertrouwen in het gemeentebestuur naar een bedenkelijk peil is gezakt. Hij wil het daarom bij het adagium van de SP

houden: geen woorden, maar daden. De afgelopen jaren heeft de SP best wel wat voorstellen gedaan die de genoemde plannen een klein beetje dichterbij hadden kunnen brengen. Die plannen zijn helaas niet aangenomen.

Hij ziet ook wel positieve dingen in deze begroting. Het streven naar een daling van het aantal bijstandsuitkeringen is top. Ook zag hij dat heel veel meer Hilversummers mantelzorg bieden, wat hij heel mooi vindt. Het is heel goed dat inwoners met elkaar zaken oplossen. Hij ziet ook een grote ambitie om veel meer Hilversummers in aanraking te laten komen met sport en cultuur. Toch ziet hij dat de kunstuitleen verdwijnt en dat vindt hij bijzonder jammer. Daarom vraagt hij de wethouder toch nog eens om de tafel te gaan zitten met de kunstuitleen om het probleem te proberen op te lossen.

Het is mooi dat het college sport een warm hart toedraagt, waarover de SP enthousiast is. Toch hoorde hij van diverse sportverenigingen dat ze zich zorgen maken over hun kosten en hun energierekening. Daar is nu een regeling voor, maar die verdwijnt en het zou mooi zijn als er voor de voorjaarsnota een evaluatie komt van de energietoeslagregeling, zodat duidelijk wordt of de gemeente daar eventueel moet bijsturen. Ook hoorde hij van verenigingen dat kunstgrasvelden sneller slijten dan gedacht en ook daarvoor is misschien straks geld nodig. Hij vraagt de wethouder of zij daarover voor de behandeling van de voorjaarsnota iets kan zeggen.

Bij deze begroting heeft de SP een aantal moties en een amendement gemaakt, voor jong en voor oud. Allereerst wil de SP graag wat kaderstellende nota's geactualiseerd hebben. De raad beslist over heel veel geld en gebruikt daarbij soms hele oude nota's. Hij wil die laten actualiseren, zodat de echt goede beslissingen te nemen zijn.

Motie M 23-145 'Actualiseren oude beleidsstukken'

"De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 8 november 2023, behandelende de Programmabegroting 2024;

overwegende dat:

- tijden veranderen waardoor het van belang is dat kaderstellende nota's actueel zijn;
- de Uitwerkingsnota Zorg, Economische kansen voor zorg, uit 2009 stamt;
- de Uitwerkingsnota Arbeidsmarkt en Werkgelegenheid, Handen uit de mouwen, uit 2008 stamt;
- de Uitwerkingsnota Toerisme en Recreatie, Binnenpret en Buitenkansen, uit 2008 stamt;
- kenniscentrum Hilversum, De economische visie, uit 2007 stamt;
- de Programmabegroting 2024 is opgesteld op basis van deze verouderde stukken;

spreekt uit dat:

- het van belang is dat de gemeenten haar begroting opstelt op basis van actuele beleidsstukken;

verzoekt het college:

- nog deze raadsperiode dit beleid te evalueren en te actualiseren en voor besluitvorming aan de raad voor te dragen;

en gaat over tot de orde van de dag."

(Motie M 23-145 van de SP en de PvdA)

Verder ziet de SP graag dat er bij de uitwerking van het minimabeleid een optie komt voor de tegemoetkoming in de energiekosten. Het zou mooi zijn om mensen ook de komende jaren een stukje zekerheid te bieden wat betreft energiekosten. Daardoor laat men Hilversummers niet in de kou staan.

Motie M 23-147 'Hilversummers niet in de kou'

"De gemeenteraad van Hilversum, bijeen in de raadsvergadering op 8 november 2023, behandelend agendapunt 3, Programmabegroting 2024;

overwegende dat:

- het Rijk een energietoeslag voor 2023 had en dit in 2024 niet meer het geval is;
- energiekosten dalen maar nog steeds stevig hoog zijn;

- er soms redenen zijn waarom de energiekosten hoger zijn, bijvoorbeeld door chronische ziekte, ouderdom of een slecht geïsoleerd huis;
- het Nibud berekend heeft dat het wegvallen van de toeslag voor de laagste inkomens een aderlating is¹;
- verschillende gemeenten, waaronder Amsterdam, energiekosten compensatie opgenomen hebben in een minimaregeling;

spreekt uit dat:

- het wenselijk is om mensen met lage inkomens ook in 2024 een vorm van energiecompensatie aan te bieden;

verzoekt het college:

- bij de uitwerking van het minimabeleid een optie tegemoetkoming energiekosten op te nemen in de minima regelingen;
- deze uitwerking voor te leggen aan de gemeenteraad;

en gaat over tot de orde van de dag.”

(Motie M 23-147 van de SP, de PvdA en D66)

1 <https://www.nibud.nl/nieuws/nibud-verdwijnen-energietoeslag-aderlating-voor-laagste-inkomens/>

Al heel lang pleit de SP ervoor Wmo-indicaties voor sommige mensen voor onbepaalde tijd te laten gelden. Voor hen verandert er namelijk niet zoveel aan hun situatie en omstandigheden. Zij hoeven daarom niet elk jaar terug te komen voor een indicatie, wat heel veel tijd en geld kost en voor heel veel stress zorgt.

Motie M 23-149 ‘Indicaties onbepaalde tijd’

“De gemeenteraad van Hilversum, bijeen in de raadsvergadering op 8 november 2023, behandelend agendapunt 3, Programmabegroting 2024;

overwegende dat:

- van veel Wmo-indicaties duidelijk is dat ze in de toekomst niet afgeschaald (kunnen) worden;
- langdurige of onbepaalde tijd Wmo-indicatie de administratielast vermindert en dus geld bespaart;
- het steeds opnieuw aanvragen van de indicatie zorgt voor stress bij de aanvrager;

spreekt uit:

- dat het wenselijk is om daar waar duidelijk is dat Wmo/Jeugdzorg indicaties niet afgeschaald kunnen worden, de indicaties voor langere periodes en/of onbepaalde tijd af te geven, waarbij er wel bijvoorbeeld drie jaarlijks een periodiek onderzoek plaatsvindt;

verzoekt het college:

- de mogelijkheid van langdurige en/of onbepaalde tijd indicatie(s) zo snel als mogelijk op te nemen in de beleidsplannen en het voordeel van de kostenbesparing inzichtelijk te maken en te verwerken in de Voorjaarsnota 2024;

en gaat over tot de orde van de dag. ”

(Motie M 23-149 van de SP en de PvdA)

Verder hebben jonge Hilversummers soms grote problemen. Een initiatief in Amersfoort, Eindhoven en Groningen geeft hen een jaar lang een vast bedrag per maand om uit de problemen te komen, welke aanpak werkt. Men investeert in jeugd, maar minder dan als die ontspoorde.

Motie M 23-146 ‘(Op)bouwdepot: alle jeugd recht op een mooie toekomst’

“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 8 november 2023, behandelende de Programmabegroting 2024;

overwegende dat:

- het bouwdepot¹ een succesvolle aanpak is gebleken in het helpen van jongvolwassenen met een problematische leefsituatie;
- uit een kosten-baten analyse van Cebeon blijkt dat het bouwdepot een kosten effectieve interventie is om jongeren een kwetsbare positie te helpen;
- er momenteel beleid wordt gemaakt omtrent jeugd en jongeren;

verzoekt het college:

- een onderzoek te starten naar de mogelijkheid om ook in Hilversum het bouwdepot in te zetten, en met de resultaten hiervan bij de Voorjaarsnota 2024 terug te komen naar de raad; en gaat over tot de orde van de dag.”

(Motie M 23-146 van de SP en de PvdA)

1 Website bouwdepot: <https://hetbouwdepot.nl/>

Hij vond de uitspraak van de heer Postma in de commissievergadering gedaan heel mooi dat die mensen boven stenen verkiest. In deze hoopt hij op steun van het CDA.

Vervolgens staat hij frisse lucht in scholen voor, waartoe de gemeente wettelijk verplicht is. Hij is benieuwd wat dat gaat kosten.

Motie M 23-148 ‘Frisse scholen in Hilversum’

“De gemeenteraad van Hilversum, bijeen in de raadsvergadering op 8 november 2023, behandelend agendapunt 3, Programmabegroting 2024;

constaterende dat:

- uit een onderzoek van de Universiteit van Maastricht¹ blijkt dat kinderen gemiddeld driekwart van de tijd in een klaslokaal zitten waar de maximale CO₂-norm wordt

overschreden;

- leerlingen daardoor lager scoren bij toetsen en hun CITO eindtoets (tegenwoordig doorstroomtoets);
- leerlingen daardoor 13 % minder kans hebben op een havo- of vwo-advies;
- er ook in Hilversum scholen zijn die een slechte luchtkwaliteit hebben en niet voldoen aan de minimale wettelijke eisen voor klasse C;
- klaslokalen zo snel mogelijk minimaal in klasse C moeten komen;

overwegende dat:

- het college € 500.000,- heeft opgenomen in de begroting voor frisse scholen;
- dit bedrag niet is gebaseerd op een programma van eisen² per school en ook niet op een beleidsdoelstelling van de gemeente;
- het geld dat we in de begroting zetten voor frisse scholen reëel moet zijn;

draagt het college op:

- met elke Hilversumse school een programma van eisen te maken inclusief een kostenberekening en een voorstel per school te maken waarin rekening wordt gehouden met het programma van eisen voor frisse scholen;
- een voorstel te maken waarin wordt uitgerekend wat de kosten zijn om alle schoolgebouwen in klasse C (voldoende - voldoet aan wet- en regelgeving aangevuld met basisuitgangspunten) te krijgen;
- daarnaast een berekening te laten zien wat het kost om schoolgebouwen in klasse B (goed) te krijgen;
- voor de bespreking van het IHP bij de raad terug te komen met de uitkomsten; en gaat over tot de orde van de dag.”

(Motie M 23-148 van de SP, de PvdA en D66)

- 1 <https://eenvandaag.avrotros.nl/item/luchtkwaliteit-op-basisscholen-zo-slecht-dat-leerlingen-driekwart-vande-tijd-in-te-weinig-zuurstof-zitten-waardoor-ze-minder-presteren/>
- 2 <https://www.arbocatalogus-vo.nl/media/1149/programma-van-eisen-frisse-scholen-2021.pdf>

Met het stempel minima-ouderen is de SP niet blij. Om gratis met de bus te mogen gaan moeten ouderen bewijzen zowel bewijzen dat ze oud en arm zijn. Daarom dient hij daarover het volgende amendement in.

Amendement A 23-150 ‘Verwijderen negatief stempel’

“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 8 november 2023, handelend de Programmabegroting 2024, agendapunt 3; overwegende dat:

- de SP het stempel minima-ouderen dat het college gebruikt op blz. 5 van de Programmabegroting niet zo fijn vindt; spreekt uit:

- dat het wenselijk is alle Hilversummers in hun waarde te laten; besluit:

het eerste beslispunt van het concept-raadsbesluit Programmabegroting 2024 te wijzigen zodat deze als volgt komt te luiden:

1. de programmabegroting 2024 vast te stellen met daarin € 364.135.000,- lasten en € 364.135.000,- baten met een saldo van € 0,-, met dien verstande dat daarin het woord ‘minima-ouderen’ op blz. 5 wordt vervangen door ‘ouderen met een inkomen tot 130 % van het minimum inkomen. ’”

(Amendement A 23-150 van de SP en de PvdA)

De heer VAN NISTELROOIJ heeft in de commissievergadering al toegelicht dat D66 vragen heeft bij deze begroting. Het betreft eigenlijk twee simpele vragen. Ten eerste of er realistisch is begroot en ten tweede of het college grote keuzes durft te maken. Meerdere jaren houdt de gemeente al geld over vanwege het naar achteren schuiven van investeringen. Die investeringen zijn hard nodig en de tijd van gratis geld is voorbij. Naar achteren schuiven van zaken maakt dat dat ook meer geld kost.

Hij vraagt zich af hoe realistisch het jeugdbudget in de begroting is verwerkt, na de vandaag ontvangen brief met een kostenoverschrijding over het jaar 2023. Allen weten dat de onderwijshuisvesting niet realistisch in de begroting is verwerkt. In januari volgt de actualisatie van het IHP en de wethouder heeft al aangegeven dat er ruim meer budget nodig zal zijn. Hij vraagt zich af of met die actualisatie in januari meer tempo ontstaat. Over realistisch begroten heeft D66 bij de behandeling van voorjaarsnota een motie ingediend en gevraagd om scenario’s, mocht er onvoldoende capaciteit zijn. Die motie heeft het toen niet gehaald en nu ziet hij in de begroting geen realistische bedragen opgenomen voor externe inhuur. Wethouder Van Hunnik heeft in de commissievergadering aangegeven dat de bedragen weliswaar ontoereikend zullen zijn, maar dat ze gaat sturen om de doelen te realiseren. Daaraan zal hij de wethouder bij de bespreking van de Jaarrekening 2024 houden, want het niet realiseren van de doelen kan dus niet aan capaciteitsgebrek liggen.

Vervolgens concludeert hij dat het college het heeft gepresteerd om een tweede beleidsarme begroting te maken, specifiek bijvoorbeeld op wonen. Daar waar het vorige college de ambitie had om op het Circusterrein 550 woningen te realiseren worden dat er nu 400. Op het Arenapark zouden er 1.200 woningen komen en dat aantal is nu bijgesteld tot 850. Het college gaat dus 500 woningen minder realiseren, wat hij geen ambitieuze keuze noemt.

Hij vraagt zich af wat er wel goed in de begroting staat en wat er nog beter kan. Hij is positief dat het wethouder Walters is gelukt om extra geld te vinden voor subsidie voor maatschappelijke en culturele organisaties en sportverenigingen. Ook het versimpelen van de precariobelasting is na een korte bespreking vorig jaar nu toch mooi doorgevoerd. Wel is hij van mening dat een hogere belasting voor een aantal ondernemers eigenlijk oneerlijk is als je een grotere groep ontlast. Er is sprake van een verhoging van 20% tot 50% voor eigenaren van terrassen, omdat de lasten voor andere ondernemers minder stijgen. D66 stelt voor om voor 2025 en 2026 de tarieven van terrassen hooguit te indexeren, zoals dat met andere tarieven ook gebeurt. Daartoe dient hij het volgende amendement in.

Amendement A 23-139 'Precario alleen eerlijk laten stijgen'

"De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 8 november 2023, behandelend het agendapunt 'Programmabegroting 2024';

constaterende dat:

- o op pagina 78 van de programmabegroting 2024 is opgenomen dat de verordening precariobelasting voor 2024 is geactualiseerd en dat een aantal tarieven voor 2024 wordt beperkt. Voor 2024 wordt o.a. geen precariobelasting meer geheven voor vlaggenmasten, uitstalkasten, aankondigingsborden/reclameborden, luifels en zonneschermen;
- o op pagina 78 van de programmabegroting 2024 is opgenomen dat:
 - de tarieven in 2024 worden verhoogd met 4,4% inflatie;
 - de tarieven voor terrassen in 2024 als volgt worden vastgesteld:
klasse 1 € 50,-, klasse 2 € 35,- en klasse 3 € 20,-;
 - de tarieven per 2025 in drie jaar stapsgewijs worden verhoogd tot:
klasse 1 € 60,-, klasse 2 € 45,- en klasse 3 € 30,-;
 - de tarieven voor terrassen nu stapsgewijs stijgen met 20% (klasse 1) tot wel 50% (klasse 3);
- er verschillende bedragen voor terrassen zijn opgenomen in de Programmabegroting 2024 en de Verordening precariobelasting 2024, aangezien op pagina 6 van de Verordening precariobelasting 2024 de volgende tarieven zijn opgenomen:

klasse 1 € 50,-, klasse 2 € 36,- en klasse 3 € 21,50;

overwegende dat:

- o de aanpassing van de verordening precariobelasting een vooruitgang is, aangezien dit een beperking in de regeldruk voor ondernemers oplevert en zorgt voor een efficiëntere uitvoering door beperking van het aantal tarieven;
- o het voordeel van de beperking van de tarieven voor een veel grotere groep ondernemers van toepassing is dan alleen terraseigenaren;
- o de gemeente andere belastingen maximaal verhoogd met een inflatiecorrectie;
- o potentiële financiële gevolgen van het aanpassen van de tarieven in 2025 en 2026 nog meegenomen kunnen worden in de Kadernota 2024/Kadernota 2025;

besluit:

- o het eerste beslispunt van het concept-raadsbesluit Programmabegroting 2024 te wijzigen zodat deze als volgt komt te luiden:
 1. De programmabegroting 2024 vast te stellen met daarin € 364.135.000 lasten en € 64.135.000,- baten met een saldo van € 0, met dien verstande dat op pagina 78 de tekst 'De tarieven worden per 2025 stapsgewijs verhoogd in drie jaar tot: klasse 1 € 60,-, klasse 2 € 45,- en klasse 3 € 30,-'

wordt vervangen door de tekst

De tarieven voor terrassen worden in 2025 en 2026 verhoogd met een inflatiecorrectie."

(Amendement A 23-139 van D66)

Daarnaast dient hij bij agendapunt 5 een amendement in om een cijfermatig foutje te corrigeren.

Met het vaststellen van het cultuurbeleid is het wethouder Scheepers gelukt om de mooie start van D66 af te maken. Wel wil hij de streefwaarden uit dit beleid ook terugzien in de begroting. Daarvoor dient hij het volgende amendement in.

Amendement A 23-140 ‘Streefwaardes sport en cultuur gelijk’

“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 8 november 2023, behandelend het agendapunt Programmabegroting 2024”;

constaterende dat:

- o op 5 april 2023 het nieuwe cultuurbeleid ‘Momentum, een podium voor alle Hilversummers’ door de raad is vastgesteld;
- o in dit nieuwe cultuurbeleid op pagina 10 is opgenomen ‘Met dit beleid willen we o.a. het volgende bereiken: percentage Hilversummers dat tevreden/zeer tevreden is over het culturele aanbod stijgt naar 65%’;
- o in de Begroting 2024 voor de indicator ‘Percentage inwoners dat tevreden is over de culturele voorzieningen’ voor het jaar 2024 een streefwaarde is opgenomen van 60%;
- o in de Begroting 2024 voor de indicator ‘percentage inwoners dat tevreden is over de sportvoorzieningen en/sportmogelijkheden’ voor het jaar 2024 een streefwaarde is opgenomen van 65%;

overwegende dat:

- o sport en cultuur beide van groot belang zijn voor de fysieke en mentale ontwikkeling van iedereen;
- o er reeds aanvullende middelen beschikbaar zijn gesteld voor uitvoering van het nieuwe cultuurbeleid;

besluit:

- o het eerste beslispunt van het concept-raadsbesluit Programmabegroting 2024 te wijzigen, zodat deze als volgt komt te luiden:
 1. De Programmabegroting 2024 vast te stellen met daarin € 364.135.000,- lasten en € 364.135.000,- baten met een saldo van € 0, met dien verstande dat op pagina 16 van de Programmabegroting 2024 de streefwaarde bij de indicator ‘Percentage inwoners dat tevreden is over de culturele voorzieningen’ voor het jaar 2024 wordt aangepast naar 65%.”

(Amendement A 23-149 van D66 en de PvdA)

Daarnaast roept D66 op om meer te investeren in sport in de buitenruimte. Alleen vervangingsonderhoud plegen voor sport- en spelvoorzieningen is niet genoeg en D66 wil minstens één nieuwe sportvoorziening in de buitenruimte.

Amendement A 23-141 ‘Investeer in gezondheid met nieuwe sport- en spelvoorzieningen’

“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 8 november 2023, behandelend het agendapunt Programmabegroting 2024;

constaterende dat:

- o in de Programmabegroting 2024 wordt genoemd dat sporten in de openbare ruimte een steeds belangrijker onderdeel wordt;
- o het percentage niet sporters in de gemeente al jaren 48% (referentiewaarde) is terwijl de streefwaarde 40% is;
- o in het beheers- en uitvoeringsplan Sport- en spelen van januari 2023 is opgenomen dat Hilversum hoog scoort op het buitengebied, maar minder goed op de speelplekken en sportvoorzieningen in de openbare ruimte;
- o in dit beheers- en uitvoeringsplan ook te lezen is dat de ongeorganiseerde sportmogelijkheden in de openbare ruimte minimaal zijn en dat in sommige buurten bewoners lang onderweg zijn om een goede sportplek te bereiken;

- o er alleen investeringen in vervangingsonderhoud van bestaande sport- en speelvoorzieningen in de openbare ruimte zijn opgenomen in de Programmabegroting 2024;

overwegende dat:

- o het college in de raadsinformatiebrief van 6 oktober 2023 heeft toegelicht dat het niet gaat lukken om conform de motie M 22-94 het sportbeleid eerder over de finish te krijgen. Aanleiding hiervoor is het vraagstuk omtrent sportaccommodaties en dat behandeling van het sportbeleid pas voorzien is in het tweede kwartaal van 2024;
- o sportvoorzieningen in de buitenruimte ook gerealiseerd kunnen worden zonder een vastgesteld sportbeleid;
- o als we de streefwaarde van 40% niet-sporters willen halen de gemeente ook zal moeten investeren in nieuwe voorzieningen;
- o krediet voor een nieuwe sport- en spelvoorziening afhankelijk is van de locatie en ook aangevraagd kan worden bij de raad zodra het college dit exact weet;

besluit:

- o het eerste beslispunt van het concept-raadsbesluit Programmabegroting 2024 te wijzigen zodat deze als volgt komt te luiden:
1. De Programmabegroting 2024 vast te stellen met daarin € 364.135.000,- lasten en € 364.135.000,- baten met een saldo van € 0, met dien verstande dat op pagina 17 van de Programmabegroting 2024 bij sportaccommodaties het volgende speerpunt wordt toegevoegd:
 - realiseren van in ieder geval één nieuwe sportvoorziening in de openbare buitenruimte (in overleg met omwonenden kan deze sportvoorziening gecombineerd worden met een spelvoorziening)."

(Amendement A 23-141 van D66 en de PvdA)

De kracht van de autopartij VVD is naar zijn mening sterk in verhouding tot het aantal zetels dat zij in deze coalitie inneemt. De gehele raad roept eigenlijk al een tijd op om voetgangers en fietsers meer voorrang te geven. Maar het STOMP-principe centraal zetten durft dit college nog niet en D66 komt dan ook helpen met een amendement.

Amendement A 23-154 'Consequent beleid voor mobiliteit'

"De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 8 november 2023, behandelend het agendapunt Programmabegroting 2024";

constaterende dat:

- in de ontwerp-Omgevingsvisie het STOMP-ontwerpprincipe is geïntroduceerd;
- de essentie van het STOMP-principe is dat in de volgorde voetgangers, fietsers, openbaar vervoer, mobiliteitsdiensten en privéauto prioriteit wordt gegeven aan het stimuleren van de genoemde vervoermiddelen;
- hoewel de Omgevingsvisie nog niet definitief is vastgesteld het STOMP-principe al wel is door vertaald naar het Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsvisie 2040 (door de Raad vastgesteld op 19 juli 2023) waarin het een belangrijke basis vormt voor het uitvoeringsprogramma;
- ook in het parkeerbeleid (vastgesteld 19 juli 2023) het STOMP-principe op pagina 2 als 'basisprincipe' wordt genoemd van het beleid;

overwegende dat:

- STOMP als ontwerpprincipe een nieuw, breed gedragen en formeel vastgelegd beleidsuitgangspunt is;
- het belangrijk is dat dit beleid nu ook daadwerkelijk wordt uitgevoerd;

- het dan ook logisch en noodzakelijk is het STOMP-ontwerpprincipe op te nemen in de Programmabegroting 2024 om te borgen dat het mobiliteitsbeleid de komende jaren daadwerkelijk invulling geeft aan breed gedragen en vastgestelde principes;
- besluit:
- het eerste beslispunt van het concept-raadsbesluit 'Programmabegroting 2024' te wijzigen zodat deze als volgt komt te luiden:
 1. De programmabegroting 2024 vast te stellen met daarin € 364.135.000,- lasten en € 364.135.000,- baten met een saldo van € 0,-, met dien verstande dat op pagina 22 van de Programmabegroting 2024 onder het kopje 'Speerpunten' onder de tekst: 'Uitvoeren van het Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsvisie 2040 dat verschillende maatregelen en initiatieven omvat zoals:' als eerste bullet wordt toegevoegd:
 - implementatie van het STOMP-ontwerpprincipe."
- (Amendement A 23-154 van D66, PvdA, de ChristenUnie en de SP)

In gedachten de nieuwe bestuurscultuur ondersteunt D66 meerdere moties en amendementen van andere fracties, omdat men immers samen Hilversum mooier moet maken.

De heer FENNEMA refereert aan de brief van hedenmiddag over een tekort op de jeugdzorg van € 2 miljoen en vraagt of er niet veel instrumenten zijn om de kosten van de jeugdzorg te beteugelen. Hij had verwacht dat bedrag eerder te weten. De lezing van het college dat er vooral in het derde kwartaal een sterke toename te zien is van niet gecontracteerde zorg is voor een deel een goede verklaring, maar toch ook maar voor € 500.000,-. Het college geeft aan dat de onvoorspelbaarheid alle aandacht heeft, maar hij is van mening dat de gemeente dergelijke bedragen beter moet zien aankomen. Hij informeert naar het plan om tot eerdere signalering van dit soort overschrijdingen te komen. Vervolgens is hij benieuwd welke instrumenten de wethouder denkt te hebben of te kunnen ontwikkelen om de stijgende kosten in de jeugdzorg iets meer onder controle te krijgen. Het is een open einderegeling, maar de gemeente kan wel praten en beïnvloeden. Tot slot informeert hij wat het tekort met de Begroting 2024 doet en of in dezen sprake is van de eerste begrotingswijziging.

De VVD maakt zich nog steeds zorgen over het leerlingenvervoer en was al mordicus tegen de inbesteding en wat dat betreft heeft zijn fractie ook pijnlijk gelijk gekregen. Hij vraagt hoe het college samen met de regio wil zorgen dat dat vervoer niet verder uit de hand loopt.

Vervolgens is hij van opvatting dat er meer gehandhaafd moet worden, vooral op verkeersshuften, waarover zijn collega Ekelmans een motie zal indienen.

In de commissievergadering vertelde de wethouder dat de gemeente vorig jaar 72% sociale woningen heeft moeten laten bouwen om aan de eigen norm van 27% sociale woningen te kunnen blijven voldoen. Die 27% slaat dan wel op het corporatiebezit en niet op alle woningen onder de sociale grens. Sociale huur- en koopwoningen tellen namelijk op tot 43% of 44%. Bij 72% sociale huurwoningen bouwen moet er enorm veel corporatiebezit verkocht worden, dat zich aan de betaalbare kant van de markt bevindt. Daarop concludeert hij dat te weinig aanbod is in het midden- en het hogere segment waar de gemeente haar geld een beetje kan verdienen. De VVD vindt dus dat er te weinig aanbod is voor mensen met een iets grotere portemonnee. Hilversum wordt daarmee dus steeds minder aantrekkelijk voor middel- en hoger opgeleiden of mensen met een hoger inkomen, wat op termijn de zo diverse populatie kan gaan verstoren. Daarop verzoekt hij wethouder Walters te reflecteren.

Daarna is hij van mening dat de gemeente zuiniger moet omgaan met haar economie. Het banenaanbod in Hilversum bevindt zich vooral in het midden- en hogere opgeleide segment. Dat is ook te faciliteren in het woningaanbod, maar ook in het vestigingsklimaat, de kinderopvang en de mobiliteit. De VVD vindt nog steeds de anti-auto-sentimenten enigszins zorgwekkend, want voor heel veel mensen is een auto een bittere noodzaak. De partij heeft haar vroem vroem dogmatisme al lang achter zich gelaten. Want zij is altijd heel redelijk met dergelijke punten. Het STOMP-principe is van haar hand, evenals van de hand

van GroenLinks. Wellicht moeten andere partijen wat minder dogmatisch op dit punt zijn en moet de gemeente minder ver doorschieten wat dit betreft.

De heer VAN GRIEKEN herinnert eraan dat het STOMP-principe is meegenomen in staand beleid, het beleid waar de VVD ook voor heeft gestemd.

De heer FENNEMA reageert dat zijn betoog ging over het anti-auto-sentiment en niet zozeer over het STOMP-principe, waar hij voor is. Het STOMP-principe in de begroting verwerken schiet zijn doel voorbij. Dat principe is samen met het ABC-principe ingediend en dat laatstgenoemde principe is nu verdwenen. Nu moet de grootste anti-auto-maatregel worden uitgerold.

De heer VAN GRIEKEN vraagt waaruit het anti-auto-idee zou voortkomen en volgens hem zit dat vooral in de heer Fennema's hoofd

De heer FENNEMA wijst op de mobiliteitsvisie, waarin hij met heel veel pijn en moeite nog één of twee maatregelen heeft kunnen ontdekken om de doorstroming op de ring te kunnen verbeteren. De rest bestaat uit anti autobeleid. Daar gaat heel veel geld naartoe, dat hij liever deels naar de auto had zich gaan.

De heer EKELMANS stelde vast dat een belangrijke oorzaak van de kostenoverschrijding in de jeugdzorg een toename van crimineel gedrag onder jongeren is, volgens de hedenmiddag toegezonden brief. Twee weken geleden heeft de Tweede Kamer een initiatiefnota aangenomen van voormalig Hilversums raadslid Verkuijlen. Die nota 'Opvoeden die handel', roept op om meer in te zetten op vroegsignalering, correctie en begrenzing. Aanwezigheid van jeugdboa's op straat en zichtbaarheid in de wijken zijn hiervoor essentieel. Daarom vindt de VVD het belangrijk dat de boa-formatie op orde is en er ook voldoende boa's ingezet kunnen worden. Het vinden van boa's is echter een uitdaging voor de gemeente. De VVD vraagt het college dan ook in een motie om onderzoek te doen naar de mogelijkheid om mensen die in de bijstand zitten te werven en op te leiden tot boa mits zij aan de gevraagde capaciteiten voldoen. Als die mogelijkheid bestaat, is dat een tweesnijdend zwaard. De gemeente kan de bestaande formatie invullen en mogelijk uitbreiden en tegelijkertijd kan zij bijdragen aan het verkleinen van het aantal mensen dat een uitkering krijgt. Werk zorgt immers voor een vergroting van de sociale omgeving, geeft zin en draagt bij aan bestaanszekerheid. Zo stimuleert de gemeente ook een optimale inzet van de potentie die er schuilt in iedere Hilversummer.

Motie M 23-157 'Van bijstand naar boa'

"De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 8 november 2023

behandelend de Programmabegroting 2024;

constaterende dat:

- de burgemeester in de gezamenlijke commissievergadering op d.d. 1 november 2023 heeft aangegeven dat het lastig is de formatie rond te krijgen voor de boa's;
- de burgemeester in diezelfde vergadering ook aangaf dat meer capaciteit wenselijk zou zijn, maar dat het invullen van de bestaande formatie nu prioriteit is;
- er nog een aanzienlijke groep personen met een uitkering bij de gemeente staat geregistreerd;
- het de ambitie van dit college is meer mensen uit een uitkeringssituatie te helpen;

overwegende dat:

- de boa' s een essentiële bijdrage leveren aan de Hilversumse leefomgeving;
- zij een bijdrage leveren aan essentiële onderdelen voor onze inwoners, namelijk dat onze stad schoon, heel en veilig is;
- een baan de beste manier is om bestaanszekerheid te krijgen;
- het bijeenbrengen van enerzijds de vraag naar boa' s en anderzijds de personen met een uitkering die in staat zijn een opleiding te volgen kan bijdragen aan het vergroten van een schoon, heel en veilig Hilversum, het verlagen van het aantal uitkeringsgerechtigden en het vergroten van bestaanszekerheid bij de desbetreffende personen;

verzoekt het college:

1. onderzoek te doen naar de mogelijkheid of mensen met een uitkering opgeleid en ingezet kunnen worden als boa;
 2. wanneer dit kansrijk is:
 - a. over te gaan tot het invullen van bestaande formatie;
 - b. de eventuele kosten voor de opleiding tot boa aan mensen met een uitkering te dekken uit de begroting voor re-integratie;
 - c. en bij de raad terug te komen met een voorstel om de boa capaciteit uit te breiden.”
- (Motie M 23-157 van de VVD)

Mevrouw VAN DE BEEK suggereert dat het beter is dat mensen vanuit de bijstand uitstromen naar een baan in een sector waar er sprake is van arbeidskrapte. Vroegsignalering voor jeugd begint namelijk al bij de jeugdzorg.

De heer EKELMANS zou het heel graag breder willen trekken, maar motie M 23-157 gaat over veiligheid en daar ziet de VVD nu een gat waar zij urgent een oplossing voor zoekt.

Mevrouw VAN DE BEEK wijst erop dat boa's een rijbewijs nodig hebben en een zware VOG, zodat men mensen daarvan uitsluit, bijvoorbeeld ex-gedetineerden. De motie breder trekken betekent dat de gemeente meer mensen aan een baan kan helpen.

De heer EKELMANS vraagt om een onderzoek om te kijken of vanuit die bijstandsgerechtigde groep mensen te vinden zijn die geschikt zijn om boa te kunnen worden. Dan moeten ze aan capaciteiten voldoen die daarvoor staan.

Mevrouw KALK vraagt welke de aanname is dat hetgeen de VVD wil nu niet zou gebeuren als het mogelijk zou zijn.

De heer EKELMANS zou het fantastisch vinden als bijstandsgerechtigden al doorstromen naar boa-vacatures, maar hij roept specifiek op tot het doen van onderzoek naar in te zetten boa's onder bijstandsgerechtigden.

Mevrouw KALK weet dat de gemeente over heel veel programma's beschikt om bijstandsgerechtigden aan passend werk te helpen. Nogmaals stelt zij de vraag of de VVD cijfers kent waaruit blijkt dat nu mensen in de bijstand zitten die heel graag als boa aan de slag willen gaan.

De heer EKELMANS weet dat niet en vraagt daarom om een onderzoek.

De heer VAN GRIEKEN vraagt wat voor de VVD de vervolgstap is als uit het onderzoek blijkt dat een aantal mensen in staat is om boa te worden.

De heer EKELMANS denkt dat niemand thuis zit die graag bijstand wil ontvangen. Bij een mogelijkheid om opgeleid tot boa te worden en bij de aanwezige capaciteiten, zou het fantastisch zijn dat de gemeente dat zetje kan geven. Dan kan de gemeente hen hopelijk aan een baan als boa helpen.

De heer VAN GRIEKEN zou in dat geval voor een breder onderzoek pleiten.

De heer EKELMANS vervolgt dat werk bovendien bijdraagt aan kansengelijkheid, maar dat zeker niet de enige weg is. Muziek, cultuuronderwijs en sport spelen hierin een krachtige rol. Vooral op sport ziet de VVD nog kansen voor kansengelijkheid. Daarom dient hij een motie in om sporten een plek te geven in het programma voor Hilversum 600, te beginnen bij de jeugd en jongeren en in samenwerking met scholen, sportverenigingen en sportaanbieders.

Motie M 23-151 'H600 verbindt sportvereniging en onderwijs'

“De raad van de gemeente Hilversum in vergadering bijeen op 8 november 2023, behandelende het agendapunt Programmabegroting 2024;

constaterende dat:

- er grote ambities zijn op het gebied van sporten & bewegen: het aandeel niet-sporters moet dalen van 48% naar 40% (dat zijn 7.500 Hilversummers);
- uit onderzoek blijkt dat een sportieve jeugd de beste garantie is voor een sportieve en gezonde leefstijl op latere leeftijd;

- de wens bestaat dat scholen en sportverenigingen intensiever met elkaar samenwerken op dit gebied;
- de nieuwe sportnota vertraagd is naar het eerste kwartaal van 2024;

voorts constaterende dat:

- Hilversum volgend jaar 600 jaar bestaat en dat er een programma wordt samengesteld om dat te vieren;
- er op dit moment nog geen grootschalig sport evenement gepland staat in het kader van H600;

overwegende dat:

- er landelijk en lokaal veel over sport & bewegen gepraat wordt, maar dat dat beperkt tot concrete resultaten leidt;
- er weinig voorbeelden bekend zijn waarbij Hilversumse scholen en sportverenigingen en -aanbieders samen optrekken om meer kinderen en jongeren voldoende te laten sporten en bewegen;
- het goed zou zijn om verschillende activiteiten te organiseren die kinderen en jongeren te stimuleren om te sporten & bewegen;

verzoekt het college:

- in gesprek te gaan met scholen en sportverenigingen/-aanbieders om actief te zoeken naar mogelijkheden om in het H600 programma een sportevenement op te nemen waarbij zoveel mogelijk kinderen en jongeren in beweging komen volgend jaar;
- hiervoor de bestaande H600 subsidies in te zetten;

en gaat over tot de orde van de dag.”

(Motie M 23-151 van de VVD en D66)

De heer GÖBBELS gaat in op de kافت van de Programmabegroting 2024, die op popart lijkt. Men zou kunnen denken te kijken naar theatergordijnen die opzij vouwen als de aankondiging dat de voorstelling gaat beginnen. In het midden staat in helder wit een 6 met twee nullen en daaronder ‘Hilversum’. Kijk je naar de uitsparingen in de combinatie 600, dan zou je de vorm van boekweitkorrels kunnen herkennen. Het gemeentewapen telt echter vier in plaats van drie boekweitkorrels. Bij hem rees de vraag of de boodschapper hiermee een zinnebeeldige waarschuwing geeft voor incompleetheid van het stuk. Mist er iets in de komende voorstelling? Wellicht is zo ook het zwarte gat te interpreteren dat de hele achtergrond vult. Zijn de witte 6 en de dubbele nul misschien de symbolische tegenpolen van zwarte cijfers? Het zijn puzzelstukken. En zo kan popart curieus genoeg wedijveren met het surrealisme van Magritte: niets is wat het lijkt.

Op de pagina van de politieke beschouwingen op de begroting van de Gooi en Eembode stond een foto van vier puzzelstukjes waarop steeds een geldzak stond. De puzzelstukjes kwamen niet samen, omdat twee handen tussen hen in een wig vormden. Zijn oog viel vervolgens op de bijdrage van de grootste coalitiepartij. Die liet de volgende cryptische zin afdrukken: “Hadden we het ook gedaan als we wisten hoeveel geld erbij moet?” Dat klinkt als het motto van de voorliggende begroting en opnieuw kon de lezer puzzelen. Die zin zal geen betrekking hebben op het jeugdbudget en de overschrijding van € 2 miljoen, omdat het nieuws daarover pas vandaag kwam. Misschien heeft de zin betrekking op het onderwijs of slaat die op het plan voor het Bruisend Hart, het Stationsgebied, het Arenapark, het Circusterrein of Crailo. Het goede antwoord is volgens hem dat het op alles en nog veel meer slaat. Het bewijs is zijns inziens te zien in de groeiende schuldenberg en de rentebetalingen die van de berg afrollen in het ravijn. Maar ook onderhuids in de zoektocht naar financieringsconstructies, zoals off balance. Voor ligt de begroting van witte vlekken in zwarte gaten.

Op 10 november a.s. om 20.00 uur vindt er een openbare bijeenkomst in het raadhuis plaats met de titel “Voorgenomen fusie gemeente Wijdmeren”. Een fusie is niet niks, met name financieel. Het voornemen is om te onderzoeken wat de mogelijke impact kan zijn. Hij heeft alvast de bestaande algemene onderzoeken gescand. Het betreft internationale en nationale onderzoeken uit 2012, 2015, 2016, 2018 en 2021. Er blijkt een verrassende eensgezindheid in de bevindingen. De hoofdconclusie is dat ambtelijk

samenwerken beter dan bestuurlijk fuseren is. Dat er toch zo vaak sprake is van bestuurlijk fuseren kan liggen aan de omstandigheid dat het tot de verbeelding spreekt van bestuurders om een grotere gemeente te vormen en omdat het aantrekkelijk is voor de ambtenaren op de arbeidsmarkt. Maar zelfs het voordeel van meer slagkracht wordt in de literatuur de illusie van meer slagkracht genoemd, want er is altijd een overtreffende trap. Evenmin leidt fusie per saldo tot kostenbesparing. En dan is er als nadeel bij een bestuurlijke fusie een blijvend lagere opkomst bij verkiezingen. En ook geldt: hoe groter de gemeente, hoe ontevredener de burgers zijn over de bestuurlijke prestaties.

Nu streven burgemeester en wethouders naar verhoging van het percentage inwoners dat vertrouwen heeft in de wijze waarop de gemeente wordt bestuurd. Democraten Hilversum stelde al vast dat het college niet inzet op 100%, zelfs niet op meer dan 50%, maar op een povere 35%. Dus is de puzzelvraag of die 35% met of zonder de fusieperikelen is. Als de gemeente bij plannen onvoldoende of geen uiting geeft aan het vertalen van de opbrengst uit de participatie van de omgevingsvisie als strategische koers voor Hilversum richting 2040, dan is Democraten Hilversum benieuwd wat er overblijft van die 35% en van de zittende coalitie. Daaraan levert hij graag zijn bescheiden bijdrage met drie goede voorzetten.

Amendement A 23-142 gaat over een onderzoek naar actuele kosten van een fiets- en voetgangersbrug bij de Van Linschotenlaan. Motie M 23-138 gaat over een geluidsmeting van het vliegverkeer van en naar Schiphol en motie M 23-143 gaat over fietsers voorrang te geven op de Gooilandrotonde.

Amendement A 23-142 'Voetgangers- en fietsbrug Van Linschotenlaan'

"De raad van de gemeente Hilversum in vergadering bijeen op 8 november 2023, behandelend de Programmabegroting 2024;
constaterende dat:

- de gemeenteraad in zijn raadsvergadering van 13 juli 2016 met een unaniem ondersteunde motie (M16-174) heeft aangegeven de aanleg van een fietstunnel onder het spoor ter hoogte van de van Linschotenlaan wenselijk te vinden;
- ook de Provinciale Staten het belang van deze verbinding hebben onderschreven;
- de raming in 2018 voor een voetgangersbrug met de mogelijkheid de fiets aan de and mee te nemen ca. € 1 miljoen bedroeg;
- een investeringsbedrag voor de aanleg van de nieuwe (tunnel-)verbinding in de Programmabegroting 2023 staat, maar dit bedrag in aansluiting op het door de raad vastgestelde Uitvoeringsprogramma Mobiliteit 2040 nu vrijgegeven wordt bij de goedkeuring van de begroting van 2024;
- de afstand tussen de Beatrixtunnel en de Stationstunnel 260 meter is, en de afstand tussen de Stationstunnel en de Kleine Spoorbomen-overgang 320 meter is;
- alle vorengenoemde verbindingen onmisbaar zijn voor de mobiliteit;
- het STOMP-principe het 'stappen' en het 'trappen' wil stimuleren;
- aan de ene zijde van het spoor een nieuwe woonwijk Anna's Hoeve is ontstaan, nog het Philipshof plan wordt uitgevoerd en aan de andere zijde op Monnikenberg honderden nieuwe woningen en een regionaal zorgcentrum zijn ontstaan,

overwegende dat:

- goede fiets- en voetgangersverbindingen en een fijnmazig fietsnetwerk zijn essentieel voor het goed functioneren van de stad, zeker nu de stad alleen maar verder groeit en verdicht;
- de afstand tussen de beoogde nieuwe overgang Anthony Fokkerweg - Van Linschotenlaan tot de Oosterengwegtunnel 390 meter is, en gelet op de onderlinge afstanden bij andere verbindingen geen overtuigend argument is dat de afstand te gering is om geen nieuwe verbinding aan te leggen ter hoogte van de Anthony Fokkerweg - Van Linschotenlaan;

- de nieuwe verbinding ook door het college nodig werd geacht voor de bereikbaarheid van de HOV-halte ter hoogte van TerGooi/Monnikenberg voor bewoners van de wijken ten noorden van de spoorlijn (Liebergen, Anna's Hoeve);
- de nieuwe verbinding invulling zou geven aan een lang gekoesterde wens van de gemeente om het 'rondje Hilversum' af te ronden;
- het zinvol is om te onderzoeken wat naar de huidige inzichten de benodigde investeringen zijn om een voetgangers-en-fietsbrug te realiseren ter hoogte van de Van Linschotenlaan - Anthony Fokkerstraat;

besluit:

- de Programmabegroting 2024 vast te stellen met daarin € 364.135.000,- lasten en € 364.135.000,- baten met een saldo van € 0,-, met dien verstande dat op pagina 22 van de Programmabegroting 2024 bij Verkeer en Vervoer het volgende speerpunt wordt toegevoegd:
 - realiseren van een onderzoek naar de benodigde investeringen voor een voetgangers-en-fietsbrug ter hoogte van de Van Linschotenlaan-Anthony Fokkerweg.”

(Amendement A 23-142 van Democraten Hilversum en D66)

Motie M 23-138 'Geluidsmetingen Schiphol'

“De raad van de gemeente Hilversum in vergadering bijeen op 8 november 2023; constaterende dat:

- bij gebruik van de Buitenveldertbaan op Schiphol, door de Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL), vliegtuigen afkomstig uit of bewegend in oostelijke richting geconcentreerd worden gesluisd naar het luchtruim boven Hilversum;
- uit de Hilversumse samenleving aanhoudend signalen komen van geluidsoverlast door vliegtuigen van en naar Schiphol;
- het RIVM melding heeft gemaakt van de Hilversumse vliegtuiggeluidsoverlast;
- teveel geluid in de woon- en leefomgeving schadelijk is voor de gezondheid;
- de gemeente Hilversum de wettelijke plicht heeft geluidsbelastingkaarten te maken, maar het geluid van de luchtvaart van en naar Schiphol tot op heden hier geen deel van uitmaakt;
- er in het kader van milieu en duurzaamheid een Actieplan Geluid en Geluidsbeleid komt;

overwegende dat:

- door het Noise Monitoring System ofwel NOMOS te benutten ^{1,2}, het vliegtuiggeluid op een objectieve manier gemeten kan worden;
- het gebruik van dit NOMOS systeem voor de gemeente mogelijk gratis is (bv de gemeente Haarlemmermeer³);
- voor het geval er wel kosten aan zijn verbonden voor de gemeente Hilversum, een stelpost op te nemen van € 25.000,- waarvoor dekking mogelijk is binnen het programma Milieu en Duurzaamheid;
- er als probleem wordt ervaren, dat op dit moment onvoldoende meetpunten zijn in gemeenten op grotere afstand van Schiphol;
- als locatie om een meetpost neer te zetten in aanmerking komt: Hilversum Noordwest, Hilversum Zuidwest en Hilversum Centrum;
- de meetresultaten kunnen bijdragen aan een beter inzicht van de hinderbeleving;
- de meetresultaten de basis kunnen bieden om het gesprek over aan te gaan binnen de bestaande Schiphol overleg-gremia;

draagt het college op:

- het initiatief te nemen voor het inrichten van een (of meerdere) meetpunt(en) voor vliegtuiggeluid in Hilversum (noord west, zuid west, centrum);
- hiervoor gebruik te maken van het NOMOS meetsysteem;
- de raad uiterlijk Q1 2024 te informeren over de eventuele kosten;

- voor zover niet gratis maar binnen de bandbreedte van €25.000 de dekking te vinden binnen het programma Milieu en Duurzaamheid en tot implementatie over te gaan;
- indien de kosten meer bedragen dan €25.000 de raad hierover te informeren en de implementatie afhankelijk te maken van een nieuw besluit over de benodigde aanvullende financiering;

en gaat over tot de orde van de dag.”

(Motie M 23-138 van Democraten Hilversum)

- 1 <https://omgevingsraadschiphol.nl/nieuws/openbaarmaking-regionale-uitwerking-meetstrategievliegtuiggeluid-schiphol/>
NOMOS = een professioneel en onafhankelijk systeem dat de goedkeuring geniet van het Rijk.
Het NOMOS systeem koppelt de gedetecteerde passages automatisch aan de radargegevens van Schiphol. Rapportage vindt plaats op digitale wijze, voor zowel opdrachtgever als publiek
- 2 <https://noiselab.casper.aero/ams/#page=home>
3. Gemeente Haarlemmermeer, blad 5, NOMOS gratis

Motie M 23-143 ‘Veilige fietsrotonde Gooiland’

“De raad van de gemeente Hilversum in vergadering bijeen op 8 november 2023 behandelende de Programmabegroting 2024;

constaterende dat:

- het STOMP-principe het 'Trappen' wil stimuleren;
- eenduidigheid de verkeerveiligheid ten goede komt;
- binnen de bebouwde kom op rotondes de fietser voorrang heeft,

overwegende dat:

- de Gooilandrotonde afwijkt op de regel dat in de bebouwde kom de fietser voorrang heeft;
- op de Gooilandrotonde de fietser eerder wél voorrang had;
- uit de participatie voor de Omgevingsvisie blijkt dat velen de fiets willen prioriteren;
- realiseren van betere faciliteiten voor langzaam vervoer één van de speerpunten is voor verkeer en vervoer in de Programmabegroting 2024 (p.22);

draagt het college op:

1. uiterlijk in het tweede kwartaal van 2024 een voorstel te doen waarin de fietser op de Gooilandrotonde voorrang krijgt;
2. daarin inzichtelijk te maken wat de daarmee samenhangende kosten zijn;
3. daarin inzichtelijk te maken wat de mogelijke dekking;
4. daarin inzichtelijk te maken wat de uitvoeringstermijn is;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Motie M 23-143 van Democraten Hilversum, de PvdA, D66 en de ChristenUnie)

De heer NANNINGA geeft aan dat de ChristenUnie blij en dankbaar is dat de gemeente er nog steeds financieel goed voor staat en dat de Begroting 2024 er ook goed uitziet. Er zijn goede plannen die de gemeente kan betalen. Maar dat is een momentopname. Het meerjarenperspectief baart hem zorgen. Hoewel het college zegt realistisch te ramen, heeft hij ook de indruk dat de gemeente dit realistisch ramen nog onvoldoende waarmaakt. De jaarlijkse exploitatiekosten voor de kerntaken van de gemeente blijven in het meerjarenperspectief grotendeels gelijk, waarbij vooral ook een inflatie te verwachten is voor de jaren na 2024. Zo lijkt de aandacht en financiële ruimte vooral te gaan naar grote investeringsprojecten als het Stationsgebied en het Arenapark en minder naar de kern- en beheertaken van de gemeente.

Er is nog een zorgpunt als het gaat om cijfers en dat zijn de indicatoren in de begroting. De vraag is namelijk of deze nog wel aansluiten bij de grote opgaven waar de gemeente voor staat. Bestaanszekerheid

komt onvoldoende in de indicatoren terug en ook mist hij de juiste indicatoren voor mobiliteit en duurzaamheid. En de rekenkamer legde recent nog de vinger op de onduidelijkheid over de doelen en indicatoren voor wonen. Dit zijn echter wel allemaal grote opgaven waarvoor de gemeente staat. Die gaan niet alleen over financiële inkomsten en uitgaven, maar ook om de bredere welvaart van mens en natuur in Hilversum, alsook om de impact elders in de wereld en de generaties die hierna nog komen. Graag wil hij een werkgroep vanuit de raad starten om het onderwerp brede welvaart te onderzoeken en te komen met een raadsvoorstel om hiervoor indicatoren mee te nemen in de P&C-cyclus van de raad. De PvdA, GroenLinks en D66 hebben al aangegeven hierin mee te willen doen, maar hij nodigt ook andere fracties uit om daarover mee te denken.

Een van de grote opgaven is het tegengaan van klimaatverandering. Een groot deel van de broeikasgasemissies van de gemeente zit in de werkzaamheden in de openbare ruimte en de grotere bouw- en ontwikkelprojecten. Het gaat dan om transport, materieel en vooral ook materialen als asfalt, beton en staal. Die zorgen voor een grote CO₂-emissie. Daarom is in het Klimaatakkoord afgesproken dat overheden zullen streven naar klimaatneutrale en circulaire projecten in 2030. Maar er is een probleem, duurzame maatregelen zijn namelijk vaak duurder. Kijk bijvoorbeeld naar mfa De Lelie. En dat komt doordat de kosten van klimaatverandering niet zijn verwerkt in de prijs, met als gevolg dat slechtere producten en materialen goedkoop zijn en duurzame alternatieven duurder. Daardoor laat de gemeente die duurzame maatregelen vaak links liggen. Daarom heeft hij met steun van de PvdA, GroenLinks en D66 een motie opgesteld om vanaf 2025 een interne CO₂-prijs te gaan hanteren. In eerste instantie gaat het om onderzoek en het bespreken van de resultaten voor de kadernota. Daarmee kan men de werkelijke prijs van CO₂ laten meewegen in investeringsbeslissingen en aanbestedingen van grotere projecten.

Motie M 23-156 'CO₂-beprijzing'

"De gemeenteraad van Hilversum, in vergadering bijeen op woensdag 8 november 2023, behandelde het agendapunt Programmabegroting 2024; constaterende dat:

- circulaire en CO₂-emissie reducerende maatregelen de aandacht hebben van de gemeente en waar mogelijk worden meegenomen bij grote investeringen en in aanbesteding- en inkooptrajecten;
- de maatschappelijke kosten en baten van deze maatregelen vaak niet inzichtelijk zijn gemaakt, waardoor alleen directe financiële effecten bekend zijn;
- interne CO₂-beprijzing een beproefde methode is om als organisatie vrijwillig een financiële waarde toe te kennen aan de uitstoot van broeikasgassen om deze mee te kunnen wegen in kosten – baten afwegingen, zoals investeringsbeslissingen en inkoop- en aanbestedingstrajecten;

overwegende dat:

- overheden gezamenlijk een grote impact hebben op de landelijke CO₂-uitstoot en de ontwikkeling naar een circulaire economie;
- overheden daarmee een belangrijke voorbeeldfunctie hebben in de vermindering van de CO₂-emissie en ontwikkeling naar de circulaire economie;
- gemeente Hilversum zich heeft laten certificeren voor de CO₂-prestatieladder om daarmee inzicht te krijgen in de CO₂-uitstoot en deze zoveel mogelijk te verminderen;
- veel gemeenten, provincies en waterschappen al werken met een interne CO₂-prijs om daarmee de milieukosten van investeringen en andere uitgaven inzichtelijk te maken;
- bij het Klimaatverbond en andere overheden al veel kennis en ervaring beschikbaar is;

verzoekt het college:

- een verkenning uit te voeren naar wat er nodig is om vanaf 1 januari 2025 een interne CO₂-prijs te hanteren voor nieuwe investeringen in bouw en GWW-projecten van de gemeente;
- de gemeenteraad uiterlijk voor de behandeling van de kadernota 2024 de resultaten van de verkenning te doen toekomen met een voorstel voor de hoogte en de wijze van implementatie van deze interne CO₂-beprijzing;

en gaat over tot de orde van de dag.”

(Motie M 23-156 van de ChristenUnie, de PvdA en D66)

Nog een opgave is de mobiliteitstransitie. STOMP geeft wat hem betreft een goede richting aan: meer ruimte voor voetgangers en fietsers en minder voor de autobezitters. Daarom steunt hij de motie van D66 daarover. Daarom heeft de raad vorig jaar de motie ‘Tandje erbij voor de fiets’ aangenomen.

De heer FENNEMA wijst op de noodzaak om veel woningen te bouwen en op de vele regels vanuit het Rijk en de gemeente, waardoor Hilversum bij ontwikkelaars niet populair is om er aan de slag te gaan. Hij vraagt of de heer Nanninga heeft bedacht wat CO₂-beprijzing met het enthousiasme van een projectontwikkelaar doet om in Hilversum aan de slag te gaan.

De heer NANNINGA meent dat dat verhaal waarschijnlijk niet onbekend bij die projectontwikkelaar zal voorkomen, omdat die ontwikkelingen al lang landelijk gaande zijn. Er zijn ook veel gesprekken over biobased bouwen en het toepassen van duurzame materialen. De opgaven zijn niet makkelijk, maar horen er wel gewoon bij.

Hij vervolgt teleurgesteld te zijn over de manier van uitvoeren van de motie ‘Tandje erbij voor de fiets’. Hoewel het college alvast een mooi reclamebericht in de krant heeft laten zetten, ziet hij die uitvoering als een gemiste kans. Wat een ambitieus fietsplan had kunnen worden is een Agenda fiets geworden. En dat wil zeggen op een andere manier opschrijven wat het college en vooral andere partijen toch al van plan waren te gaan doen. Hij denkt eind deze maand te zullen moeten concluderen dat de motie nog niet is uitgevoerd.

Ten slotte vraagt hij nog meer aandacht voor de woonzorgvisie. De ChristenUnie vindt dit een belangrijk instrument voor Hilversum, omdat hij inzichtelijk wil krijgen welke woonzorgvoorzieningen er nu zijn in Hilversum en in hoeverre deze nu en in de toekomst voldoen aan de vraag. Hij vindt dat goede woonzorgvoorzieningen een essentieel onderdeel zijn van de wijken en buurten. Ze zijn een van de puzzelstukjes in de realisatie van de visie op het sociaal domein. De raad zit hier al een tijdje op te wachten. Het afgelopen jaar was deze visie ook al beloofd in de Begroting 2023 en nu staat die weer in de Begroting 2024. In de commissievergadering was er onduidelijkheid of die nou echt komend jaar gaat komen. Daarom heeft hij een motie voorbereid, maar hij wacht eerst even de reactie van de wethouder af.

Motie M 23-155 ‘Zet Woonzorgvisie op de planning’

“De gemeenteraad van Hilversum, in vergadering bijeen op 8 november 2023, behandelend de Programmabegroting 2024; constaterende dat:

- in de Woonvisie uit 2021 het opstellen van een Woonzorgvisie als maatregel is opgenomen;
- het opstellen van een Woonzorgvisie al in Begroting 2023 is opgenomen, maar niet is uitgevoerd;
- het opstellen van een Woonzorgvisie nu weer in de Programmabegroting 2024 is opgenomen;
- in de gezamenlijk commissie van 1 november jl. door wethouder Walters is aangegeven dat er op dit moment nog geen concrete planning is voor de realisatie van de Woonzorgvisie;

overwegende dat:

- ook mensen met speciale woonzorgbehoeften moeite hebben met het vinden van een geschikte woonruimte in Hilversum;
- de Woonzorgvisie een belangrijk instrument is om inzicht te krijgen in het bestaande en toekomstige benodigde vraag en aanbod van woonzorgvoorzieningen;

draagt het college op:

- de gemeenteraad voor het einde van 2023 via een raadsinformatiebrief te informeren over de planning van de realisatie van een Woonzorgvisie voor Hilversum.”

(Motie M 23-155 van de ChristenUnie en de PvdA)

De heer STREUTKER wijst erop dat de komende weken in het teken staan van de naderende Tweede Kamerverkiezingen op 22 november. Dan mogen alle Nederlanders vanaf 18 jaar hun stem uitbrengen. Men mag zich gelukkig prijzen dat mensen in een land wonen waar vrije verkiezingen zijn, waar ieders stem telt. Een land waarin je het niet per se met elkaar eens hoeft te zijn, waarin men elkaars mening respecteert en waar mensen met elkaar in gesprek gaan om verschillen te overbruggen. Het CDA wil werken aan een land waarin men niet redeneert vanuit het ik, maar vanuit het wij, waarin niet het eigenbelang, maar het gevoel van saamhorigheid voorop staat, waarin men oog heeft voor de ander en waarin men bubbels doorbreekt. Dat is ook wat het CDA in Hilversum wenst voor haar inwoners: verbinding met elkaar, zodat ze samen kunnen werken aan een betere wereld, te beginnen in Hilversum.

Het CDA is positief over de gemaakte keuzes in de Programmabegroting 2024. Veel herkent hij uit het CDA-verkiezingsprogramma en de vertaling van het coalitieakkoord. De begroting laat zien dat er de komende jaren fors wordt geïnvesteerd in zowel het fysiek als het sociaal domein. Er wordt geïnvesteerd in betaalbare woningbouw, zodat alle doelgroepen in Hilversum kunnen blijven wonen. Wat het CDA betreft moet daarbij het speerpunt liggen bij de realisatie van woningbouw voor midden- en lage inkomensgroepen. Hij wil bij nieuwe investeringen echter wel voorkomen dat de gemeente verrast wordt door onverwachte kostenstijgingen of implementatierisico's. En voor de beheersing van de uitgaven alsmede een gedegen risico-inventarisatie en -analyse is er de doorontwikkeling van het Meerjaren Perspectief Gebiedsontwikkeling. Ook lijkt het soms alsof de kostenstijgingen in het fysieke domein met een groter gemak worden geaccepteerd en gefinancierd dan prijsstijgingen in het sociaal domein. En dat is zijns inziens niet terecht. Hij gaat ervan uit dat de gemeente de keuze maakt om mensen boven stenen te plaatsen en dat men niet in de situatie komt dat de ambities in het sociale domein alleen door kostenoverwegingen moeten worden teruggeschroefd.

De heer VAN GRIEKEN vindt het fijn dat de heer Streutker zegt dat het belangrijk is een beetje voorspelbaar te kunnen begroten. Hij heeft hem nog geen reflectie horen geven op zijn collega Van Nistelrooij die vertelde dat een groot bezwaar van deze begroting is dat dat nu niet gebeurt. Er zijn kosten waarvan nu al bekend is dat die stevig zullen stijgen, zoals van het IHP en inhuurkrachten en hij vraagt hoe het CDA daarop reflecteert.

De heer STREUTKER meent dat is bedoeld dat er onzekerheden op de gemeente afkomen die hij onderkent. Maar men kan niet begroten op dingen die niet concreet zijn.

De heer VAN GRIEKEN meent dat er nog maar weinig zekerheden zijn als men het aankomende IHP als een onzekerheid ziet. Het IHP komt namelijk in januari en zal veel duurder worden. Dan had men dat terug moeten zien in de begroting.

De heer STREUTKER meent dat het IHP zeker in de risicoparagraaf is benoemd en komt op dat document in januari terug.

Er zijn ook andere zaken die in de toekomst de aandacht vragen, zoals de personeelstekorten in de zorg en het onderwijs, maar ook bij de politie en andere maatschappelijke sectoren. Die leiden als men niet oppast tot een vershraling van de dienstverlening. Er zal een stevig beroep moeten worden gedaan op vrijwilligers. Begin oktober was er de Week tegen eenzaamheid en nu is het de Week van de mantelzorger. Het is noodzakelijk verder te werken aan actieplannen voor het tegengaan van eenzaamheid en mantelzorg. En gelukkig komen hier ook extra middelen voor beschikbaar.

Ook de ontwikkelingen van wijkplannen, wijkgericht werken en de buurtteams vindt het CDA een speerpunt. Het is in buurten en wijken dat sociale en veiligheidsproblemen het eerst zichtbaar worden. Opvang dicht bij de inwoners vergt een wijkgerichte aanpak met snelle interventies, waarbij doorgeleiding naar duurdere vormen van zorg en begeleiding kan worden beperkt.

Het besturen van een gemeente is een complexe taak. De invoering van de omgevingsvisie alsmede het toewerken naar een open bestuurscultuur vergt een hoge mate van samenwerking, transparantie en dialoog. De gemeente dreigt steeds meer inwoners kwijt te raken qua vertrouwen in het openbaar bestuur. Insprekers in de raad hebben soms het gevoel te moeten vechten tegen de bureaucratie in plaats van te participeren in de samenleving waarin de gemeente dienstbaar is aan haar inwoners. Zijn fractie wenst in de komende periode dan ook zichtbare en meetbare voortgang in het vertrouwen van inwoners in de

overheid. Een concreet actieplan vanuit de gemeente om het vertrouwen te herstellen is wel het minste wat hij verwacht.

Afgelopen week gingen raadsleden in gesprek met Hilversumse jongeren. Er werd een poging gedaan om bubbels te doorbreken. De samenleving is gebaat bij dialoog, weten wat er in elkaars bubbels leeft en hierover met elkaar in gesprek gaan. Hij wil in de gemeenteraad het goede voorbeeld laten geven om eerlijk en respectvol met elkaar om te gaan. De gemeenteraad moet zich net zo druk maken om het welzijn van de ander als dat van zichzelf, zodat men komend jaar 600 jaar Hilversum kan vieren op een verbindende manier, waarbij alle Hilversummers zich uitgenodigd voelen om mee te doen. Het zou een feest van saamhorigheid moeten worden, waarin niet het ik maar het wij voorop mag staan.

Mevrouw KALK heeft bij de behandeling van de kadernota de raad het verhaal over Jos en Ans verteld. Dat is een heel gewoon Hilversums gezin. In die kadernota ging het nog om het Hilversum met dat veelkleurige talentenpalet en ontwikkelkracht. Daarover leest zij in de begroting niets meer. Net zomin als dat zij iets leest over de nieuwe bestuurscultuur. Hoe vluchtig kunnen ideeën zijn?

Hilversum is in haar opvatting de stad van de tweedeling. Het gaat niet om de vraag of Hilversum een stad of een dorp is, maar of Hilversum er is voor iedereen en iedereen gelijke kansen biedt. Of dat al de wijken even groen zijn of dat de scholen overal even goed zijn. Hilversum is volgens haar de plaats van de gescheiden werelden, van strikt gescheiden bubbels. Jos en Ans komen niet in Trompenberg en wat hebben ze daar ook te zoeken? Een feestje voor de 600e verjaardag gaat dat echt niet veranderen. Welk Hilversum willen we zijn? Een Hilversum dat fors investeert in de aanpak van overgewicht of een Hilversum dat geen enkele fastfoodzaak ook maar een strobreed in de weg legt? Een Hilversum dat kiest voor gematigde groei of dat de woningnood en de huisjesmelkers ook echt aanpakt? Een Hilversum dat goede en betaalbare woningen bouwt of dat vindt dat een sociale huurwoning kleiner mag zijn dan het kleinste tiny house? Dat vindt de PvdA niet, en daarom dient zij ook een motie daarover in, die mede gesteund wordt door Democraten Hilversum, Hart voor Hilversum, D66 en een aantal andere partijen.

Motie M 23-137 ‘Aanpassing Doelgroepenverordening’

“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 8 november 2023, behandelend de Programmabegroting 2024;

constaterende dat:

- er woningnood is;
- de gemeente Hilversum een woonvisie heeft waarin is opgenomen dat er een verdeling in het woonprogramma geldt die neerkomt op: 33% sociale huur, 50% middeldure huur en 17% duur;
- er een Hilversumse Doelgroepenverordening geldt waarin geregeld wordt dat wat als sociale en middeldure huur wordt gebouwd, dat ook blijft voor minimaal 25 jaar;
- in deze Doelgroepenverordening wel is opgenomen wat de prijs-/kwaliteitsverhouding is voor de middeldure huur maar niet voor de sociale huur,

overwegende dat:

- ook voor sociale huurwoningen een vergelijkbare prijs-/kwaliteitsverhouding zou moeten gelden om te voorkomen dat er ‘hokken’ worden gebouwd als sociale huurwoningen (zie toelichting onder de motietekst);
- door een verandering in het woningwaarderingstelsel dit wel tot de mogelijkheden is gaan behoren;
- dit met een kleine aanpassing van de doelgroepenverordening kan worden voorkomen,

van mening dat:

- sociale huurwoningen kleiner dan 25 m² niet wenselijk zijn;

geeft opdracht aan het college:

- de raad een wijzigingsvoorstel voor de Doelgroepenverordening voor te leggen waarin aan artikel 5 een vierde lid wordt toegevoegd dat als volgt komt te luiden:
 4. een sociale huurwoning dient een oppervlakte van ten minste 25 m² gbo te hebben.

- dit voorstel voor te leggen bij de raad van 20 december 2023;
en gaat over tot de orde van de dag.”
(Motie M 23-137 van de PvdA en Democraten Hilversum)

Toelichting

In de gemeente Hilversum is er vanaf 1 december 2020 een Doelgroepenverordening van kracht. Met de doelgroepenverordening is onder andere de instandhouding van de te bouwen sociale huur en middeldure huurwoningen geregeld zodat zij voor minimaal 25 jaar beschikbaar zijn in de categorie waarbinnen ze oorspronkelijk zijn gebouwd. In artikel 5 van deze doelgroepenverordening wordt de Prijs-/kwaliteitsverhouding beschreven. Echter dit artikel is beperkt tot de prijs-/kwaliteitsverhouding van de middeldure woningen. Aangegeven wordt wat de minimale gebruiksoppervlakte van een middeldure woning is, in relatie tot de nabijheid van een ov-knooppunt.

Deze prijs-/kwaliteitsverhouding is niet beschreven voor sociale huurwoningen. Bij het opstellen van de doelgroepenverordening leek dat niet te hoeven omdat het woningwaarderingssysteem hierin zou voorzien. Echter, door veranderingen in de puntenberekening in dit systeem, is deze aanname niet meer correct. In het huidige woningwaarderingssysteem telt het energielabel bij kleine woningen (< 25m²) zwaarder dan bij woningen tussen de 25 en 40 m². Als je woningen verkleint naar 24 m² en kleiner daalt het aantal punten voor de WOZ waarde (kleine woning, lage WOZ), maar het aantal punten voor het energielabel neemt toe. Kleine woningen krijgen meer punten als zij voldoen aan duurzaamheidseisen dan grotere. Daardoor kan een ontwikkelaar of corporatie dezelfde huur vragen (immers het aantal punten blijft gelijk) maar wel kleiner bouwen. Het voordeel daarvan zou kunnen zijn meer woningen, het nadeel is dat je niet van volwaardige woningen kunt spreken als deze kleiner zijn dan 24 m². Om te voorkomen dat er sociale huurwoningen kunnen worden gebouwd kleiner dan 25 m² zou de Doelgroepenverordening voorzien moeten worden van een extra lid in artikel 5. Doe je dat niet, dan kunnen ontwikkelaars en corporaties kleinere woningen bouwen als sociale huur en heb je niet voldoende middelen om dit tegen te kunnen houden.

Het huidige artikel 5 in de Doelgroepenverordening luidt:

Artikel 5. Prijs- /kwaliteitsverhouding

1. Een middeldure huurwoning, als deze binnen 1.200 meter van een OV-knooppunt ligt, dient een oppervlakte van ten minste 40 m² gbo te hebben.
2. Een middeldure huurwoning plus, als deze binnen 1.200 meter van een ov-knooppunt ligt, dient een oppervlakte van ten minste 50 m² gbo te hebben.
3. Een middeldure huurwoning of middeldure huurwoning plus buiten 1.200 meter van een OV-knooppunt dient een oppervlakte van ten minste 60 m² gbo te hebben.
Door een vierde lid toe te voegen voorkom je dat er ‘hokken’ kunnen worden gebouwd die door moeten gaan voor een sociale huurwoning. Dat vierde artikel luidt dan:
4. Een sociale huurwoning dient een oppervlakte van ten minste 25 m² gbo te hebben.

Gaat het om een Hilversum dat een derde sociale huurwoningen belooft, maar tegelijkertijd toestaat dat het aantal sociale huurwoningen alleen maar minder wordt en nu ook concreet minder is geworden?

De heer DE JONG vraagt of mevrouw Kalk er van overtuigd is dat woningen met een vloeroppervlak onder de 25 m² niet kwalitatief goed zouden kunnen zijn voor mensen om daarin te kunnen wonen. Hij wijst erop dat de gemeente prestatieafspraken met woningcorporaties maakt en vraagt of die onvoldoende zijn om een minimumvloeroppervlakte te borgen.

Mevrouw KALK heeft de wens tot wijziging van de Doelgroepenverordening uitgebreid toegelicht. Er is een verandering in het woningwaarderingssysteem aangebracht, waardoor punten voor duurzaamheid dubbel gaan tellen bij kleine woningen. Het omslagpunt wanneer dat niet meer het geval is, ligt bij 25 m². De PvdA vindt 25 m² niet genoeg voor een volwaardige woning. 25 m² is echter wel genoeg

voor het tegenhouden van deze ontwikkeling. Ook woningcorporaties maken gebruik van een escape in de regelgeving, zodat de kwestie in een verordening geregeld moet worden.

Zij vraagt of Hilversum meer wil investeren in zorg en jeugd, maar tegelijkertijd € 1 miljoen aan bezuinigingen doorvoert en de wachtlijsten voor de hulp in het huishouden en de jeugdzorg laat bestaan. De raad kan er nu voor kiezen om het bedrag van het tekort van € 2 miljoen op te plussen in de nieuwe begroting. Dat tekort zal namelijk niet te bestrijden zijn met bezuinigingen. Niet voor niets staat de bezuiniging van € 1 miljoen wel degelijk als risico geïdentificeerd in de risicoparagraaf, in tegenstelling tot het IHP.

Ook bij verduurzaming van woningen is sprake van een tweedeling. Voor de huiseigenaren is er van alles mogelijk, zoals subsidies en leningen, maar de huurder wordt verwezen naar de corporatie en moet maar afwachten wat hij gaat doen. En een energiecoach komt niet langs bij een huurder voor een adviesgesprek.

Alleen stenen stapelen maakt echter nog geen fijne stad of dorp. Daarom kijkt de PvdA ook kritisch naar onderwijs, media en cultuur. Daar constateert zij veel wensdenken. Niet iedere Hilversummer is blij met de helft meer bezoekers in de openbare ruimte en bij evenementen. Zij ziet liever meer bezoekers aan musea en cultuurpodia en dat gaat niet vanzelf. Dat vraagt om extra investeringen en anders dan vaak gedacht kost cultuur niet alleen geld, maar levert het juist geld op. Het rapport 'Een schat van waarde' onderschrijft dat nog maar weer eens en heeft dat op een heel mooie manier becijferd.

Zij is positief over de ambitie om het culturele erfgoed beter op de kaart te zetten, zoals het unieke Zonnestraal. Het is jammer dat het bouwwerk met zijn rijke geschiedenis nog steeds geen Unesco werelderfgoed is. Het sanatorium een volwaardige bestemming geven met respect voor het landgoed en zijn bewoners lijkt echter via het convenant onvoldoende geborgd.

Bij onderwijs ziet zij investeringen in schoolgebouwen, waaronder ook belangrijke monumenten. Daarin steunt zij het college, maar ook daar wil zij meer gevoel voor urgentie zien. Leerlingen en leerkrachten zitten te vaak in moeilijk te verwarmen en te kleine lokalen en soms ook nog zonder een fatsoenlijk gymlokaal. Dat helpt niet bij het aantrekken van nieuwe leerkrachten.

De mobiliteitsvisie belooft een uiterst zachte overgang van autostad naar wandel- en fietsstad. Daar hoort een autoluw centrum bij, dus met minder zwaar vrachtverkeer. Liever laat zij extra geld naar fietsverkeer aan de oostzijde van het Station gaan dan naar de dure verdieping van het spoorviaduct over de Lage Naarderweg voor hoge vrachtwagens. Het is ook echt de hoogste tijd voor het veilig maken van kruisingen voor fietsers en voetgangers en voor autovrije trottoirs in overvolle woonstraten. In plaats van het ophogen van de normen voor geluidsoverlast wil de PvdA dat de gemeente en de politie de strijd aanbinden met opgevoerde motoren en ronkende auto's.

Hilversum noemt zich een mediastad en dat klinkt veelbelovend, zeker voor wie het samenspel tussen media en de democratie serieus neemt. Maar waar zijn de investeringen in de lokale journalistiek? Hoofdredacteuren van lokale kranten trekken aan de bel. De streekpers en de lokale media staan onder druk. NH Gooi kan heel veel betekenen als kweekvijver en als tegenmacht, ook voor de gemeente. Dat NH Gooi straks door het Rijk wordt gefinancierd wil nog niet zeggen dat de gemeente achterover kan gaan leunen.

Voor Jos en Ans en Fatima en Mohammed verandert er weinig met deze begroting. Zij horen nog steeds over die grote plannen, over de bibliotheek, het Arenapark en het Stationsgebied, maar aan de tweedeling doet deze begroting niets en dat stelt haar teleur. Voor de Partij van de Arbeid blijft het de vraag hoe deze begroting bijdraagt aan betere kansen voor kinderen, voor de kinderen van Jos en Ans, van Fatima en Mohammed. Dat zijn er 1.250 in het rijke Hilversum.

Mevrouw REMMERS constateerde dat veel raadsleden in de aanloop naar de landelijke verkiezingen op straat zijn te vinden voor huis-aan-huis-bezoek of om te flyeren. Het is altijd interessant en leerzaam om met inwoners in gesprek te gaan over wat hen beweegt, of ze zorgen hebben en wat eraan zou kunnen worden gedaan. Men krijgt dan wel eens te maken met een dichtslaande voordeur of een ongezouten mening. Bij GroenLinks flyeren ook Nassreddin en Sajid mee en voor wat zij meemaken is wel iets meer nodig dan een beetje eelt op je ziel. Nassreddin is nota bene de enige Hilversummer uit haar

fractie die in Hilversum geboren en getogen is. En aan Sajid wordt met regelmaat gevraagd of hij wel belasting betaalt. Hij wordt regelmatig genegeerd tijdens gesprekken. Of hen wordt bits toegevoegd wat zij überhaupt denken te mogen doen in Hilversum. Uit het onderzoek van het Kennisplatform Inclusief Samenleven blijkt dat er sprake is van institutioneel racisme bij de in dat onderzoek onderzochte gemeenten. Discriminatie is echter nooit een reden om anders behandeld te worden.

Dat brengt haar bij de Begroting 2024, waarin staat dat het college aan de slag gaat met het opstellen van antidiscriminatiebeleid, waarvoor een budget van € 25.000,- gevonden is. GroenLinks denkt dat er veel meer nodig is voor concrete maatregelen om ervoor te zorgen dat alle Hilversummers met gelijke rechten gelijk behandeld worden en erbij mogen horen. Het gaat om een fijn leven in Hilversum, niet alleen voor Jos en Ans, maar ook voor Sajid en Nassreddin.

De heer VAN NISTELROOIJ vraagt of GroenLinks dat gewenste hogere budget voor antidiscriminatiebeleid binnen het college niet heeft kunnen uitonderhandelen.

Mevrouw REMMERS wijst op het sinds 2002 geldende duale stelsel, waarbij het college plannen maakt en de raad die controleert en kaders stelt.

Zij vindt dat de begroting in evenwicht is en is blij met de plannen om meer huizen te gaan bouwen voor doorstroming en nieuwe Hilversummers. Met meer inwoners maakt het gemeentebestuur keuzes voor een andere inrichting van de openbare ruimte. Het STOMP-uitgangspunt vindt GroenLinks daarbij uitstekend, met voorrang voor stappers en trappers. Dat heeft niets met een anti-autosentiment te maken, maar alles met een veilig inrichten van Hilversum.

In het onderwijs is sprake van te veel verouderde gebouwen, te weinig onderwijsvierkante meters en te weinig frisse schoolgebouwen. Het IHP uit 2020 is nauwelijks uitgevoerd. Uit door GroenLinks aangeleverde cijfers blijken de risico's daarvan zonneklaar. 13% van de leerlingen die vaak les krijgen in een bedompt lokaal krijgt een lager schooladvies. Dat heeft consequenties voor de rest van hun leven en hen wordt tekort gedaan. Het college heeft de urgentie herkend en is bereid om daarvoor geld vrij te maken.

Motie M 23-148 van de SP, de PvdA en D66 over frisse scholen steunt zij inhoudelijk. Zij hoopt dat de wethouder bij het IHP integraal op frisse scholen terugkomt.

Afgelopen 6 november jl. was er een bijeenkomst over leerlingenvervoer en de diskwalificatie van de VVD over uit de hand lopende kosten herkent zij niet. Medewerkers geven Wmo- en leerlingenvervoer met hart en ziel inhoud. GroenLinks heeft daarover artikel 41-vragen gesteld, zodat die misschien antwoorden opleveren waarop een inhoudelijke discussie over het leerlingenvervoer te voeren is.

Zij wil ook graag dat er meer sporters komen. Tijdens en na de coronaperiode is een aantal sporters afgehaakt en vanaf 2012 wordt er al gesproken over bewegingsarmoede. De slachtoffers van de coronapandemie waren diegenen met een ongezonde leefstijl, diabetes type 2, hart- en vaatziekten, overgewicht en obesitas. De Nota Sport heeft wat haar betreft dan ook een directe link met volksgezondheid en preventie, want qua volksgezondheid gaat het eigenlijk helemaal niet zo heel erg goed in het Gooi. De vaccinatiegraad van jonge kinderen daalt en ook jongeren drinken graag. Ondanks alle voorlichtingscampagnes blijven mensen roken en jongeren zijn en masse gaan vaperen. Overgewicht is in het Gooi ook een probleem. Als de SP de motie over alcoholgebruik uit de la wil halen, dan kan die op de steun van GroenLinks rekenen.

Houtstook is een grotere bron van fijnstof dan wegverkeer. Dat heeft gevolgen voor de luchtkwaliteit en voor de gezondheid van mensen. En als men onder andere de gevolgen van houtstook door ondertekening van het Schone Lucht Akkoord kan verminderen, begrijpt zij niet dat een politieke partij dat niet doet, omdat die als coalitiepartij preventie hoog in het vaandel heeft staan. Aansluitend op het Schone Lucht Akkoord zou zij graag zien dat de burgemeester blijft lobbyen voor een landelijk vuurwerkverbod of, zolang dat uitblijft, zich aansluit bij de groeiende groep gemeenten die daar niet op wil wachten en kiest voor andere uitingen van blijdschap.

Wethouder Van Voorden heeft met Zorg en ondersteuning een ingewikkelde portefeuille. Zorg en ondersteuning worden geacht beschikbaar te blijven als dat nodig is, maar anderzijds zijn er de kosten. Zij verwacht dat de wethouder met concrete maatregelen komt voor vrijwilligers en mantelzorgers, wat niet eenvoudig is. Het aantal vrijwilligers is sinds de coronapandemie gedaald en het aantal mantelzorgers is

zeker groot, maar het aantal dat te veel belast is en overbelast dreigt te raken is eveneens groot. Zij verwacht dat het college er alles aan doet om preventieve maatregelen te nemen en de zorg beschikbaar te houden voor hen die dat nodig hebben. De brief die de raad vanmiddag bereikte toont aan dat er niet genoeg is gebudgetteerd. In de afgelopen zeven jaar zijn de kosten verhoogd met zo'n € 10 miljoen tot € 27 miljoen. Ook voor 2024 komt de gemeente hoogstwaarschijnlijk tekort. Daarop komt zij nog terug en zij neemt aan dat de wethouder nog reflecteert.

In 2024 is de viering van het 600-jarig bestaan van Hilversum, met evenementen voor alle Hilversummers. Er is veel om trots op te zijn. Het is fijn om in Hilversum te wonen. Er zijn meer woningen, er is meer groen en er is een prachtige natuur vlakbij.

Hilversum kent ook huisdieren. Het betreft katten, honden en vogels. Ook aan hen wil zij denken bij alle festiviteiten en daarom tijdens de viering van het 600 jarig bestaan van Hilversum geen vuurwerk laten afsteken. Het gemeentebestuur kan het feest vooral in gezamenlijkheid vieren.

Mevrouw WALTERS (wethouder) hoorde bij de woordvoerende fracties een eigen insteek, maar toch ook dezelfde benoemde zorgen en risico's. Het college let op de schulden en de daarover te betalen rente.

Het college ziet de behandeling van de startnotitie over het participatiebeleid als een eerste moment om met de raad over het vertrouwen in het gemeentebestuur van gedachten te wisselen. Er vindt veel participatie op plannen plaats, maar toch zeggen veel mensen zich niet gehoord te vinden.

De heer EERENBERG suggereert daarbij de laatste ervaring die inwoners hadden bij het loket van Burgerzaken mee te nemen.

Mevrouw WALTERS (wethouder) bevestigt dat. Het college investeert een flink bedrag in verbeterde dienstverlening en zij wil ook toezien op die dienstverlening. De wijze van behandeling bij het aanvragen van een paspoort of bij een Wmo-aanvraag doet ertoe voor het vertrouwen in de gehele gemeente.

Het college verricht heel veel daden, wat de SP ook aanbeveelde, zoals met het vernieuwen van het Wmo-beleid.

D66 vindt het beleid niet ambitieus vanwege het bouwen van minder woningen dan oorspronkelijk gepland bij sommige projecten. Het college is echter aan de slag met 1221, het Stationsgebied, het Arenapark, Bruisend Hart, de Kerkbrink, de Gijsbrecht van Amstelstraat, de Meent en straks ook Kerkelanden en het Media Park. Er is dus zeker sprake van ambitie. Daarnaast is er een stevig woningbouwprogramma, bestaande uit 3.000 woningen tot 2030. Die woningen wil zij vooral realiseren.

Op amendement A 23-139 van D66, 'Precario alleen eerlijk laten stijgen', heeft zij al in de commissievergadering gereageerd. Het doel is om de hoogte van de precariorechten naar een gemiddeld niveau te laten toegroeien van gemeenten waarmee Hilversum vergelijkbaar is. Dat gebeurt stapsgewijs en vindt zij passen bij het feit dat sinds de coronaperiode veel terrassen zijn uitgebreid en waarbij tentdoeken zijn toegestaan. Terrassen hebben dus economische betekenis voor de caféhouder. Daarvoor vraagt de gemeente een kleine verhoging. De ondernemer hoeft niet meer te betalen voor elk reclamebord en elke vlaggenmast. Dat betekent een vereenvoudiging en minder kosten. Het college ontraadt daarom amendement A 23-139.

De VVD maakt zich zorgen of er nog wel woningen in het midden- en hogere segment worden opgeleverd, met 72% oplevering van woningen in het sociale segment het afgelopen jaar. Dat heeft ook te maken met het jaar van oplevering van projecten. In 2022 werd er toevallig een sociaal woningbouwplan op Anna's Hoeve met bijna honderd woningen opgeleverd. Binnenkort start er een middenhuurappartementenproject van een woningcorporatie, zodat het aandeel middenhuurwoningen weer stijgt. Het afgelopen jaar is een middenhuurproject aan de Kapelplaats opgeleverd. De Torenstraat bevat zeer veel dure woningen. Woningen in het hogere segment zijn er dus wel. Op 10 november gaat zij met de nieuwe directeur van Dudok Wonen op het hoogste punt van Volente in Nieuw-Zuid staan. Het betreft 108 woningen, waarvan 50 sociale woningen en 50 woningen met zorg. Uiteindelijk stuurt het college continu op 33% sociale woningbouw, 50% middeldure bouw en 17% dure woningbouw. Er wordt gestuurd op 27%

sociale woningen. De gemeente is met 150 sociale huurwoningen gegroeid en dat is dus geen achteruitgang.

De heer FENNEMA schetste dat het college enorm veel sociale woningen moet bijbouwen als woningcorporaties veel sociale woningen verkopen, teneinde het percentage van 27 te kunnen behouden. Over de hele linie laat het college veel woningen in het lagere segment toevoegen, ook koopwoningen, zodat men daarmee de markt overspoelt. De verkoopcijfers van woningcorporaties zou men dus in de percentages moeten meenemen.

Mevrouw WALTERS (wethouder) stelt dat er minder sociale woningen verkocht moeten worden om tot 27% te komen. Daar wil het college een verandering zien. Bij het bouwen van meer sociale huurwoningen worden er ook iets meer sociale woningen verkocht. Het gaat slechts om een klein gat.

Democraten Hilversum deed alsof de gemeente Hilversum er financieel niet zo goed voor staat. Veel gemeenten praten momenteel over bezuinigingen, wat in Hilversum absoluut niet aan de orde is. De financiële kengetallen staan er goed voor en bevinden zich in de A- of B-categorie. Het IHP gaat de gemeente geld kosten en voor de jeugdzorg moet er ook geld bij. In de begroting wordt ook de algemene reserve opgeplust van € 69 miljoen naar € 82 miljoen. Ook de reserve stedelijke ontwikkeling groeit van € 12 miljoen naar € 16 miljoen. Rekening houdend met de septembercirculaire is er oplopend € 5 miljoen aan structurele ruimte. Nieuwe ontwikkelingen zijn dus op te vangen.

De heer VAN NISTELROOIJ wenst geen buffer te creëren, maar wil voorzieningen hebben, zoals scholen.

Mevrouw WALTERS (wethouder) realiseert ook heel veel voorzieningen. Voor scholen wordt ook een plan gemaakt ten behoeve van een voortvarende aanpak.

De heer VAN NISTELROOIJ begrijpt niet dat het presenteren van een buffer als positief wordt gezien.

Mevrouw WALTERS (wethouder) is blij met een buffer, ook vanwege de toch nog wel wiebelige omgeving.

De heer EERENBERG deelt mee dat Hart voor Hilversum ook heel blij is met een buffer.

Mevrouw WALTERS (wethouder) vervolgt dat het vertrouwenspercentage van 35 vanuit de inwoners is gegeven zonder rekening te houden met fusieperikelen.

De ChristenUnie heeft ook extra wensen en ideeën en merkte de gelijkblijvende budgetten op. Elk jaar is er ook een post voor nominale ontwikkelingen, zijnde loon- en prijsstijgingen, en voor autonome ontwikkelingen. Die laatste post komt dan bij de voorjaarsnota vrij en daarmee plust het college budgetten op.

De heer NANNINGA vraagt of de buffer voor kostenstijgingen dezelfde is als de reserve in te zetten voor projecten.

Mevrouw WALTERS (wethouder) legt uit dat dat een jaarlijkse structurele stelpost is, in te zetten bij elke voorjaarsnota.

Over motie M 23-155 van de ChristenUnie en de PvdA over de woonzorgvisie is het college positief. Het college wil de raad in december een brief sturen over de planning van die visie.

Daarna gaat zij in op motie M 23-137 van de PvdA en Democraten Hilversum over aanpassing van de Doelgroepenverordening. In prestatieafspraken, bij vergunningen en projecten let het college erop dat woningen groter zijn dan 25 m². Woningcorporaties vinden die oppervlakte als ondergrens niet moeilijk. Voor het Circusterrein is 25 m² precies de ondergrens. Bij woningsplitsing bedraagt die ondergrens 35 m². Daarom is zij positief over het voorstel, met de kanttekening nog uit te zoeken of er maatwerk nodig is voor woonwagens, mantelzorgwoningen en tiny houses. In december kondigt zij een raadsvoorstel aan om de Doelgroepenverordening aan te passen op de genoemde 25 m² en dat voorstel agendeert zij dan meteen voor de raadsvergadering in die maand.

Mevrouw KALK gaat daarin mee en vindt het niet meer nodig motie M 23-137 in stemming te brengen, met dien verstande dat de motie zoals bedoeld wordt uitgevoerd en voor de drie genoemde doelgroepen maatwerk mogelijk is.

Mevrouw WALTERS (wethouder) maakt het voorbehoud dat zij moet uitzoeken of dat maatwerk echt mogelijk is.

Wat betreft lokale media is zojuist een betere samenwerking met de streekomroep gestart, die is gehuisvest in de Gooise Brink. Die heeft onlangs een extra stimuleringsbijdrage van het Rijk ontvangen. Die omroep kan dus doorontwikkelen naar een mooie streekomroep.

GroenLinks hield een betoog over discriminatie en het belang van het antidiscriminatiebeleid. Het eerste geld daarvoor is gereserveerd en het college gaat eind 2024 daarmee aan de slag.

De heer VAN VOORDEN (wethouder) is onder de indruk van alle betogen, die mooi en inspirerend waren om te horen. Ook het college baalt er enorm van dat pas laat de overschrijding op de jeugdzorg is gezien. Daarover heeft het college hedenmiddag een brief naar de raad gestuurd en het wil daarmee aan de slag gaan. Het college komt in het eerste kwartaal van 2024 terug naar de raad met maatregelen om overschrijdingen in de toekomst te proberen te voorkomen. Het gaat om zeer specialistische jeugdzorg waarover goed nadenken nodig is. Hij wil dus de tijd krijgen om verdiepend onderzoek te doen en bezien waar de overschrijdingen hem in zitten en of die structureel of incidenteel zijn. Bevindingen worden meegenomen in de voorjaarsnota. Dan is er hopelijk meer inzicht, zodat een goed gesprek bij behandeling van de kadernota mogelijk is.

Mevrouw KALK wijst erop dat het niet de eerste keer is dat een overschrijding heel laat werd gemeld, dat die met de regio te maken heeft en dat de constatering wordt gedaan dat bijzondere en gespecialiseerde jeugdzorg duur zijn. De overschrijding valt niet op te lossen met halve maatregelen of met het uitgaan van goede bedoelingen en ingeboekte bezuinigingen. Zij vraagt de wethouder daarom om de ingeboekte bezuiniging die nu nog in de begroting staat te heroverwegen en in diens verhaal mee te nemen.

De heer VAN VOORDEN (wethouder) verklaart zich daartoe niet bereid, omdat het gaat om vastgesteld beleid door de raad, genaamd 'Op koers naar een financieel gezond sociaal domein'. Nu gaat het erom wat er aan de hand is en of wel realistisch wordt begroot. Vastgestelde programma's zorgen hopelijk voor een besparing. Landelijk wordt de toestroom naar jeugdzorg alleen maar groter. Het college probeert die in de beleidsprogramma's in beweging te krijgen. Hij wil de raad goed informeren en laten weten of de te treffen maatregelen realistisch zijn.

Mevrouw KALK verwacht bij het niet heroverwegen van de ingeboekte bezuiniging over een jaar te moeten constateren dat het tekort geen € 2 miljoen maar € 3 miljoen zal zijn. Zij verzoekt de wethouder opnieuw naar die ingeboekte bezuiniging te kijken. Als dat niet gebeurt kondigt zij daarover een motie aan. Zij hoopt dat de raad daarnaar dan ook zal kijken.

De heer VAN VOORDEN (wethouder) zegt toe bij de bespreking van de kadernota een herijking te maken met de vraag of de ingeboekte bezuiniging realistisch is.

Het college wil een (op)bouwdepot voor de jeugd, zoals vermeld in motie M 23-146 van de SP en de PvdA, onderzoeken en vindt dat een interessante gedachte. Daarnaast vindt het college indicaties voor onbepaalde tijd voor de Wmo, zoals vermeld in motie M 23-149 van de SP en de PvdA, interessant, maar niet voor de jeugd. In sommige gevallen kan een langere indicatie nuttig zijn, waardoor mensen minder vaak gezien hoeven te worden en meer zekerheid krijgen. Het college steunt dus motie M 23-149 als jeugdzorg daaruit wordt gehaald.

Wat betreft tweedeling, waarover de PvdA het had, wijst hij op de vastgestelde visie, met ongelijk investeren voor gelijke kansen. Die tweedeling heeft dus de aandacht van het college.

De opmerking van de PvdA over Zonnestraat neemt hij mee en het college heeft goed overleg met de eigenaren en de bewoners daarvan.

Over volksgezondheid kondigt hij een beleidsplan aan, waaraan eerst een startnotitie vooraf gaat, zodat de raad input aan het college kan meegeven.

Er komen actieprogramma's voor mantelzorg en tegen eenzaamheid. De afgelopen week is er een mantelzorgwebsite gelanceerd, 'MantelzorgGV.nl', die samen met de gemeenten Gooise Meren en Wijdere is geïnitieerd. Op 7 december is het vrijwilligersgala in het MCO, waarvoor alle raadsleden zijn uitgenodigd, evenals alle vrijwilligers. Op die avond zullen de vrijwilligersprijzen worden uitgereikt, waarvoor inmiddels 230 nominaties zijn ontvangen.

Mevrouw BOUKHRISS dient de door de SP aan te passen motie M 23-149 over indicaties voor onbepaalde tijd graag mede in.

De heer SCHEEPERS (wethouder) gaat in op motie M 23-145 van de SP en de PvdA over het actualiseren van oude beleidsstukken. Komend jaar staat er een nieuwe economische visie op de agenda. De startnotitie daarvan is geagendeerd voor het eerste kwartaal van 2024. De onderliggende nota's, met een rol voor zorg, worden met de nieuwe startnotitie ondervangen. Volgend jaar zal dus de lijst vermeld in de motie significant korter zijn, zodat hij die van harte kan aanbevelen.

Het college adviseert niet positief over amendement A 23-140 van D66 en de PvdA over het gelijk trekken van streefwaarden voor sport en cultuur. Het rücksichtslos gelijk trekken van doelstellingen van sport en cultuur noemt hij appels en peren vergelijken. Belangrijker is dat bij het cultuurbeleid wel degelijk wordt uitgegaan van een streven van 65% van Hilversummers die over het culturele aanbod tevreden zijn. Dan moet het zojuist vastgestelde beleid wel eerst uitgevoerd kunnen worden, waarvoor enkele jaren nodig zijn. Men komt van 50%.

De heer VAN NISTELROOIJ ziet meerdere streefwaarden in de begroting die al jarenlang niet gehaald worden, maar die wel zijn neergezet en waarop hij ook geen extra inzet ziet.

De heer SCHEEPERS (wethouder) acht het niet realistisch om de streefwaarden voor cultuur in één jaar van 50% op 65% te krijgen. Het college heeft overigens buitengewoon veel vertrouwen in het cultuurbeleid en de culturele instellingen.

De heer Van Nistelrooij gaf aan geen buffers te willen en hem wijst hij op het MPG, waarin het belang van het hebben van financiële buffers heel erg duidelijk wordt. In dat kader vraagt hij aandacht voor motie M 21-87, ingediend door de heren Blok en Van Rooden, die gaat over het voeren van prudent financieel beleid en dat kengetallen niet in categorie C terecht mogen komen van de VNG-normen van financiële soliditeit. Hij verzekert dat buffers nodig zijn om in die categorie te kunnen blijven.

Tot slot is hij trots en blij met de onvolprezen analyse van de heer Göbbels over de eerste aankondiging van het Hilversum 600-logo. 600 jaar Hilversum is dé kans om door bubbels heen te breken, wat zeker niet in een jaar zal lukken. Wellicht is 2024 het jaar dat Nassreddin en Sajid als echte Hilversummers zullen worden beschouwd.

De heer HELLER (wethouder) licht de governance van de Tomingroep toe. Er is gekozen voor een gemeenschappelijke regeling in de vorm van een werkvoorzieningsschap, met een algemeen en dagelijks bestuur, bestaande uit wethouders van deelnemende gemeenten. Het werkvoorzieningsschap is enig aandeelhouder van de BV, waarin de business zit.

Vervolgens gaat hij in op motie M 23-147 van de SP, de PvdA en D66, 'Hilversummers niet in de kou'. De energietoeslag is belangrijk om te voorkomen dat grote groepen Nederlanders onder de armoedegrens terecht komen. Die toeslag wordt voor het tweede jaar op rij automatisch uitgekeerd en de inkomensgrens daarvoor is verhoogd. Het betreft een landelijke regeling, die de gemeente niet zomaar mag uitvoeren. De uitvoering vindt plaats op basis van een landelijke regeling en een rijksbudget, dit jaar € 7,2 miljoen. Wat betreft chronisch zieken e.d. is al een vergoeding mogelijk vanuit de bijzondere bijstand. Daar kan op basis van maatwerk en individualisering een oplossing geboden worden. De aanpak is om structureel de energielasten omlaag te brengen door isolatie- en andere maatregelen te treffen via het energiearmoedebeleid en het Hilversums isolatieprogramma en de wijkaanpak. Op korte termijn komt hij daarop bij de raad terug.

Hij onderschrijft de niet zo fijne formulering van 'minima-ouderen' in amendement A 23-150 van de SP en de PvdA en zegt toe die term te zullen aanpassen.

Mevrouw KALK vraagt hoe de wethouder verklaart dat huurders na invulling van een formulier geen energiecoach krijgen toegewezen.

De heer HELLER (wethouder) heeft zich in de vorige ronde van het energiearmoedebeleid expliciet op huurders gericht, zodat het voorbeeld dat mevrouw Kalk gaf niet zou moeten gebeuren. De doelgroep huizenbezitters met een laag inkomen is makkelijker tot actie te bewegen dan huurders. Die ervaring ziet men in heel Nederland. Er zijn nieuwe energiecoaches geworven en huurders blijven een belangrijke doelgroep voor het energiearmoedebeleid.

Mevrouw KALK vraagt het college te onderzoeken hoe het kan dat huurders geen energiecoach krijgen toegewezen.

De heer HELLER (wethouder) zegt toe daaraan een collegebrief te zullen wijden.

Wat het college betreft heeft het college het STOMP-principe voldoende in de stukken geborgd, waarover amendement A 23-154 van D66, de PvdA, de ChristenUnie en de SP, 'Consequent beleid voor mobiliteit' gaat. Het principe is in het Uitvoeringsprogramma mobiliteit en het parkeerbeleid opgenomen. Wat hem betreft is het amendement onnodig, evenals het op elke pagina gebruiken van de term. In plaats daarvan wil hij het hebben over zaken waarom het echt gaat, zoals mooie projecten voor de Kerkbrink en omgeving, waarover wethouder Scheepers binnenkort het gesprek met de raad wil voeren.

De heer VAN GRIEKEN concludeert dat de wethouder positief adviseert over amendement A 23-154.

De heer HELLER (wethouder) vindt het amendement overbodig.

De heer VAN GRIEKEN begrijpt dat het STOMP-principe als basisprincipe door het college zo belangrijk wordt gevonden, maar dat het niet nodig is om dat op te schrijven.

De heer HELLER (wethouder) raadt aan een besluit te nemen en al dan niet een bullet toe te voegen en daarna verder te gaan.

Mevrouw REMMERS vindt STOMP een buitengewoon belangrijk uitgangspunt dat de gemeente vooral moet uitvoeren.

De heer HELLER (wethouder) snapt de gedachte achter motie M 23-157 van de VVD, 'Van bijstand naar boa', vanuit het perspectief van bijstandsgerechtigden als vanuit de behoefte aan boa's. Het UWV biedt een leer-werktraject aan dat ook in de regio beschikbaar is voor boa-medewerkers. Het college heeft desondanks moeite om deze vacatures te vervullen, wat ook te maken heeft met de functie van boa, die niet te onderschatten is. Er wordt veel kennis gevraagd van betrokkenen, evenals sociale vaardigheden. Het bestand van de Participatiewet omvat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dat laat onverlet dat het belang van uitstroom vanuit de bijstand naar de arbeidsmarkt van groot belang is. Consulents bieden daartoe concreet trajecten aan. Er zijn ook trajecten via het Werkgeversservicepunt die regionaal worden aangeboden. In het eerste kwartaal van 2024 legt hij een actieplan voor om een groter aantal mensen uit de bijstand te laten stromen, waarbij ook wordt ingegaan op de basisbaan en intensievere nazorg bij werkaanvaarding. Ook gaat het daarbij om extra inzet op statushouders, parttime werk en ondernemerschap.

Hij snapt de gedachte van amendement A 23-142 van Democraten Hilversum en D66 over de voetgangers- en fietsbrug bij de Van Linschotenlaan. De feitelijke vervoersvraag ter plekke is eigenlijk heel minimaal.

De heer GÖBBELS vraagt de wethouder te reflecteren op de aantallen nieuwe bewoners in het gebied en de aankomende Philipslocatie, Anna's Hoeve, het nieuwe regionale zorgcentrum, de te bouwen 300 woningen op Monnikenberg en de onbereikbaarheid van de HOV-halte voor de mensen die wonen aan de zijde van Anna's Hoeve.

De heer HELLER (wethouder) zijn die ontwikkelingen bekend, maar niemand moet aan de andere kant van het spoor zijn, zodat enorm grote aantallen overstekers niet te verwachten zijn. De kosten bedragen echter minimaal € 1,5 miljoen en het gaat om een enorme ruimtelijke impact, omdat men over bedrading van een spoorweg heen moet gaan. De effort voor zo'n onderzoek is volgens het college zinvoller in te zetten.

De heer GÖBBELS wijst erop dat het college in 2019 zelf ook voor een fietsbrug opteerde.

De heer HELLER (wethouder) wijst in dat verband op voortschrijdend inzicht.

Het lastige aan motie M 23-138 van Democraten Hilversum, 'Geluidsmetingen Schiphol', is dat die al vrij concreet en specifiek zaken invult en voorschrijft, waarover hij twijfelt of dat kan, moet en verstandig is. Hij zegt toe contact op te nemen met de instelling achter het NOMOS-meetwerk en het idee daar voor te leggen. Met een reactie en eventuele mogelijkheden komt hij in het eerste kwartaal van 2024 naar de raad terug.

Naar aanleiding van motie M 23—143 van Democraten Hilversum, de PvdA, D66 en de ChristenUnie, 'Veilige fietsrotonde Gooiland', verdient het de voorkeur om de algemene lijn te volgen dat

fietzers binnen de bebouwde kom bij rotondes voorrang verleend wordt. Zijn voorgangers hebben echter besloten om die rotonde anders in te richten vanwege congestie op de Centrumring. Verder geeft hij in overweging dat fietsers voorrang verlenen betekent de rotonde deels herin te moeten richten. Het college overweegt dat er qua effect en noodzaak zinnigere bestedingen zijn, waarbij hij verwijst naar het Uitvoeringsprogramma mobiliteit, dat de raad onlangs heeft vastgesteld.

De heer GÖBBELS heeft het amendement vanwege voortschrijdend inzicht ingediend.

De heer HELLER (wethouder) begrijpt dat.

De heer NANNINGA verwijst naar een viaduct aan de Lage Naarderweg dat voor meer dan € 2 miljoen helemaal uitgediept moet worden voor enkele vrachtauto's richting het centrum die daar eigenlijk niet gewenst zijn. Dat geld zou wellicht voor de Gooilandrotonde ingezet kunnen worden.

De heer HELLER (wethouder) doet graag de discussie van enkele maanden terug over, maar vraagt zich af of de gehele raad dat ook vindt.

De heer FENNEMA memoreert dat auto's helaas voorrang hebben moeten krijgen op de Gooilandrotonde, omdat anders de hele stad vast staat. De reden van het uitdiepen van het viaduct op de Lage Naarderweg is vanwege het kunnen halen van een kruisende verkeersstroom van de Sumatrалаan en de ringweg, zodat vrachtauto's niet meer door een woonwijk hoeven gaan.

De heer GÖBBELS vraagt of de VVD doorstroming of verkeersveiligheid voor kwetsbare verkeersdeelnemers belangrijker vindt.

De heer FENNEMA stelt dat het niet zwart-wit is. Op sommige punten moet men kiezen voor doorstroming.

De heer GÖBBELS refereert aan specialisten en verkeersdeskundigen van Veilig Verkeer Nederland die adviseren om binnenstedelijk fietsers op rotondes voorrang te verlenen en eenduidig te zijn. De situatie is nu alleen maar verwarrend.

De heer FENNEMA erkent dat de situatie nu uitzonderlijk is, maar ook bij de Vreelandseweg en de Diependaalselaan fietsers op rondes geen voorrang hebben. Het centrum wordt autoluw en er komt een maximumsnelheid van 30 km per uur op de ringweg. Er gebeurt dus al heel veel voor fietsers. De Gooilandrotonde aanpassen leidt er echter toe dat heel Hilversum vast zal staan, wat men niet zou moeten willen.

De heer GÖBBELS heeft in motie M 23-143 voldoende verwoord waarom het aanpassen van de Gooilandrotonde wel gewenst is.

De heer STREUTKER sluit zich aan bij de heer Fennema.

De heer LAHAISE concludeert uit de gevoerde discussie dat STOMP niet vaak genoeg genoemd kan worden als vorm van voortschrijdend inzicht. De stad STOMP inrichten betekent investeren, bijvoorbeeld in kruispunten, zoals bij de Alexiatunnel en de Gooilandrotonde.

De heer HELLER (wethouder) concludeert dat de meningen hierover verschillen in verband met de weging der belangen. Het belang van voorrang verlenen aan fietsers is wat betreft het college niet dermate groot dat dat andere zaken uitstellen of laten liggen vergt.

Motie M 23-156 van de ChristenUnie, de PvdA en D66, 'CO₂-beprijzing', kan enorm in consequenties doorwerken, over en door beleidsvelden en portefeuilles heen. Het college wil graag meer tijd hebben om hierover goed na te denken, waarna het met een reactie komt. Daarom vraagt het college de motie tot 15 november a.s. aan te houden.

Mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) vond de opmerkingen ter ondersteuning van het belang van sport en onderwijs heel fijn, evenals dat is benoemd dat het werken vanuit wijken en buurten belangrijk is en dat het goed is om af en toe buiten je bubbel te komen en met jongeren in gesprek te gaan.

Zij bevestigt dat zo snel mogelijk een eerste verkenning naar een buurthuis in De Riebeeck zal worden gestart. Die verkenning zal in de komende maanden starten, maar wanneer precies kan zij nog niet aangeven. Het coalitieakkoord vermeldt dat er een multifunctionele accommodatie komt.

De gemeente voldoet altijd aan de eisen voor kunstgrasvelden. Het komende jaar vindt actualisering van het onderhoud van deze velden in het Meerjarig Onderhouds Plan (MOP) plaats en daarnaast zal er een accommodatieonderzoek plaatsvinden.

De heer VONK vraagt de wethouder voor de behandeling van de voorjaarsnota met een evaluatie van de regeling voor energietoelagen voor organisaties en verenigingen naar de raad te komen.

Mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) zegt die evaluatie toe.

Motie M 23-148 van de SP, de PvdA en D66 over frisse scholen begrijpt zij, omdat het IHP pas in maart 2024 naar de raad komt. Zij onderkent dat het belangrijk is om kinderen in een frisse omgeving naar school te laten gaan. Een onderzoek naar frisse scholen betreft 36 PO-scholen, een waanzinnige operatie, waaraan de gemeente miljoenen euro's kwijt zal zijn. Daarom ontraadt zij die motie en vraagt zij de indieners die aan te houden tot het IHP, waarbij de raad een voorstel over frisse scholen tegemoet kan zien. Een integrale benadering is volgens haar beter.

De heer VONK gaat het in eerste instantie om reëel budgetteren en wil graag horen hoeveel geld het kost om scholen te laten voldoen aan de wettelijke verplichting van frisse scholen conform kwaliteit C. Hij vraagt daarom om de toezegging dat de wethouder daarmee aan de slag gaat.

Mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) doet dat absoluut en het onderwerp komt integraal in het IHP terug. Er komt dan een voorstel over frisse scholen naar de raad, inclusief de financiële consequenties.

Mevrouw JANSSEN vraagt of de voorkeur van de wethouder uitgaat naar het voldoen van scholen aan de B- of C-categorie.

Mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) antwoordt dat landelijk categorie B wordt aangehouden en dat is de wensrichting. Zij kondigt een heel duidelijk advies op dit punt aan.

De heer LAHAISE wijst erop dat de indieners in de motie daarom juist vragen en wil weten waarom de wethouder motie M 23-148 ontraadt.

Mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) ontraadt die motie omdat die wordt losgetrokken van het IHP, wat het college niet wil.

De heer LAHAISE kan zich vinden in het geven van een antwoord in maart a.s., zodat hij niet begrijpt waarom de wethouder het voorstel in motie M 23-148 over frisse scholen niet omarmt.

Mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) legt uit dat in het IHP alle bouwprojecten betreffende nieuwbouw en renovatie aan de orde komen en dat gaat dus niet over scholen waaraan niets hoeft te gebeuren.

De heer VAN GRIEKEN begrijpt dat het college alleen kijkt naar de luchtkwaliteit van scholen die vernieuwd moeten worden en andere scholen daarin niet worden meegenomen.

Mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) beperkt zich in het IHP tot scholen die gerenoveerd of vernieuwbouwd moeten worden. In die verbouwing of renovatie wordt ook naar de component frisse scholen gekeken. Scholen die niet op de IHP-lijst staan met geen goede luchtkwaliteit worden dus niet meegenomen. De luchtkwaliteit is overigens een verantwoordelijkheid van de schoolbesturen zelf.

D66 en de PvdA dienden een amendement A 23-141 in om te voorzien in één sportvoorziening in de buitenruimte. Dat amendement loopt vooruit op de Sportnota en het ontbreekt nu aan een kader om los van die nota ergens een sportvoorziening te openen. Dat amendement ontraadt zij en dat is eventueel tot de behandeling van de Sportnota aan te houden.

De heer VAN NISTELROOIJ verwijst naar pagina 17 waar over sportaccommodaties vermeld staat: 'Wij ondersteunen nieuwe initiatieven voor beweging in de openbare ruimte.'

Mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) wil het hele verhaal met een visie en onderbouwing in één keer aan de raad presenteren, zodat een integraal besluit mogelijk is.

Zij zegt toe de komende maanden het leerlingenvervoer intern te zullen analyseren, waarop zij in het voorjaar terugkomt. Overigens is zij blij met de dienstverlening van de regio als het om leerlingenvervoer gaat, die heel goed gaat. Er was sprake van een nieuwe tariefstelling en een opstaptarief. Hilversum heeft relatief gezien met vele korte ritjes te maken.

Motie M 23-151 van de VVD en D66, 'H600 verbindt sportvereniging en onderwijs', noemt zij elegant en leuk. Het college doet al heel veel op het gebied van samenwerking tussen onderwijs en sport en onderneemt veel activiteiten, dit vanwege het belang van sporten. Dat draagt bij aan gezondheid, het ervaren van succes en sociale interactie. Er zijn gecombineerde initiatieven en de gemeente doet aan 'Fit en vaardig'. Op basis van de NPO-gelden zijn veel zaken in het leven geroepen. Er is een naschools beweegaanbod, evenals motorische remedial teaching. Na een presentatie tijdens het maandelijks overleg

heeft zich een initiatiefnemer gemeld die ervaring heeft met het organiseren van een sportevenement met scholen en sportverenigingen. Er is een plan en begeleiding van Hilversummers.nl om de subsidie in orde te maken. Het college omarmt motie M 23-151.

De VOORZITTER schorst de vergadering om 22.22 uur.

Schorsing.

De VOORZITTER heropent de vergadering om 22.40 uur.

Tweede termijn

De heer GÖBBELS vernam de enorme overlast waarvan in Oost sprake is betreffende het geluid van vliegtuigen. Op dat onderwerp komt hij dus zeker terug, maar motie M 23-139, ‘Geluidsmetingen Schiphol’, houdt hij nu aan.

De heer FENNEMA ondersteunt de heer Göbbels in dezen.

De heer VAN NISTELROOIJ heeft niets tegen buffers om projecten te kunnen realiseren of om onvoorziene zaken op te vangen. Als projecten volgens planning verlopen en men houdt een buffer over is dat goed. Als ze niet conform de planning verlopen en men maakt daarvan een buffer, dan is dat niet om iets op te vangen, waarvan hier sprake is. Oorspronkelijk zou de Internationale Primary School dit jaar gereed zijn, wat nu niet het geval is. Dan schuift men dingen door naar de toekomst en is het maar de vraag of dat een echte buffer is.

Er lopen meerdere grote bouwprojecten, maar feit is dat het doel van 350 woningen per jaar de afgelopen twee jaar niet is gehaald. Hij is er niet gerust op dat dat nu wel gaat lukken.

Voorts ziet hij dat de ambities op twee plekken worden teruggeschroefd, hetgeen volgens hem ligt aan een gebrek aan urgentie en ambitie.

Alle ondernemers delen in het voordeel dat er reclameborden en luifels weggaan en dat ondersteunt D66. Het doel om te groeien naar een situatie van vergelijkbare gemeenten snapt hij niet. Wat die doen hoeft nog niet goed voor Hilversum te zijn. Hem is geleerd dat je niet zelf in de sloot springt als een ander dat eerder wel heeft gedaan. Het doorbelasten van een individuele groep, omdat de hele groep er baat bij heeft vindt hij niet eerlijk. Hij vertrouwt op het dualisme in de raad.

De heer EERENBERG wijst erop dat geen groot bouwproject zonder buffer is, wat een stelpost wordt genoemd.

De heer VONK verheugt het bijna alle moties en amendementen te kunnen steunen. De mogelijkheid genoemd in motie M 23-157 van de VVD, ‘Van bijstand naar boa’, biedt de gemeente al aan. Hij hoorde ook dat het mogelijk wordt om vanuit de bijstand de functie van boa te gaan bekleden. Die motie steunt de SP daarom niet.

Motie M 23-151 van de VVD en D66, ‘H600 verbindt sportvereniging en onderwijs’, ondersteunt de SP wel. In dat kader zou hij het wel leuk vinden een voetbalwedstrijd te organiseren tussen de oppositie en de coalitie.

Op aanraden van de wethouder haalt hij jeugdzorg uit motie M 23-149 en hij hoopt vervolgens op steun vanuit de raad. De motie komt er als volgt uit te zien:

Aangepaste motie M 23-149 ‘Indicaties onbepaalde tijd’

“De gemeenteraad van Hilversum, bijeen in de raadsvergadering op 8 november 2023, behandelend agendapunt 3, Programmabegroting 2024; overwegende dat:

- van veel Wmo-indicaties duidelijk is dat ze in de toekomst niet afgeschaald (kunnen) worden;

- langdurige of onbepaalde tijd Wmo-indicatie de administratielast vermindert en dus geld bespaart;
 - het steeds opnieuw aanvragen van de indicatie zorgt voor stress bij de aanvrager;
- spreekt uit:
- o dat het wenselijk is om daar waar duidelijk is dat Wmo indicaties niet afgeschaald kunnen worden, de indicaties voor langere periodes en/of onbepaalde tijd af te geven, waarbij er wel bijvoorbeeld drie jaarlijks een periodiek onderzoek plaatsvindt.

verzoekt het college:

- de mogelijkheid van langdurige en/of onbepaalde tijd indicatie(s) zo snel als mogelijk op te nemen in de beleidsplannen en het voordeel van de kostenbesparing inzichtelijk te maken en te verwerken in de Voorjaarsnota 2024;

en gaat over tot de orde van de dag,

(Aangepaste motie M 23-149 van de SP en de PvdA)

Hij is geschrokken van het verhaal van mevrouw Remmers over racisme, zodat het heel belangrijk is om daarmee aan de slag te gaan.

In het verhaal van de VVD over het leerlingenvervoer herkent hij zich niet en wat dat betreft was hij blij met de woorden van mevrouw Remmers.

Niet voor elke Hilversummer zal het feest zijn als Hilversum 600 jaar bestaat, maar wel is hij blij dat voor een aantal mensen Hilversum wat mooier wordt gezien enkele ingediende moties. Het zou ook mooi zijn om 600 kinderen uit de armoede te halen.

De website van de rijksoverheid vermeldt dat frisse scholen een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van gemeenten en schoolbesturen. Die verantwoordelijkheid wil hij laten oppakken, ook als het niet in het IHP staat. Voorgesteld wordt een lijst te maken van scholen waar de luchtkwaliteit niet in orde is. De SP vraagt niet om gelijk miljoenen euro's op tafel te leggen om het probleem op te lossen, maar wel kan de raad inzicht krijgen in waar het ongezond is voor de Hilversumse kinderen.

De heer EKELMANS is verheugd dat de wethouder motie M 23-157, 'Van bijstand naar boa', snapt en begrijpt. Hij snapt en begrijpt de wethouder eveneens en trekt die motie in.

Ook is hij blij dat de wethouder motie M 23-151 van de VVD en D66, 'H600 verbindt sportvereniging en onderwijs', omarmt en dat er één initiatief is om sport daarin mee te nemen. Hij hoopt vooral dat alle scholen en verenigingen worden meegenomen in de planvorming.

Mevrouw KALK meldt zich voor de voetbalwedstrijd tussen coalitie en oppositie aan als trainer van de oppositie. Zij vindt het fijn te horen dat veel zaken in moties en amendementen samen worden opgepakt.

Het effect van niet frisse lokalen bepaalt voor kinderen in welke bubbel zij straks terechtkomen.

Het tekort op de jeugdzorg van € 2 miljoen komt volgens haar niet uit de lucht vallen, omdat de gemeente al jarenlang is geconfronteerd met tekorten, een open einderegeling, gegevens uit de regio die niet op orde zijn en data van aanbieders die niet op tijd komen. Tegelijkertijd staat in de begroting nog steeds een ingeboekte bezuiniging waarvan de PvdA, de SP en meer partijen hebben gezegd dat die niet realistisch is, omdat die alleen gaat om minder meer uit te geven. De daarbij vastgestelde instrumenten komen ook weer terug in de huidige overschrijding. De bezuiniging van € 1 miljoen wil zij daarom schrappen. Zij dient het volgende amendement in:

Amendement A 23-158

"De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 8 november 2023, behandelende de Programmabegroting 2024;
overwegende dat:

- vandaag op 8 november 2023 een collegebrief, 1366764, brief is binnen gekomen met de mededeling dat er een tekort is op het jeugdbudget 2023 is;
- het niet voor het eerst is dat er een tekort op jeugdzorg is;
- Wmo en jeugdzorg kerntaken van de gemeente zijn;
- realistisch begroten de doelstelling was en is;

besluit :

te schrappen uit de Programmabegroting 2024, de taakstelling op welzijn en zorg à € 1 miljoen.”
(Amendement A 23-158 van de SP en de PvdA)

Mevrouw REMMERS bevestigt dat het IHP een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de schoolbesturen en de gemeente is. Schoolbesturen hebben ook een verplichting om te zorgen voor een fris schoolklimaat. Zij roept de wethouder op wel in gesprek met schoolbesturen te gaan om te zorgen dat het voor leerlingen echt in orde komt.

Wat betreft amendement A 23-158 wacht zij de reactie van de wethouder af en kan zij zich ook voorstellen tot het eerste kwartaal 2024 te wachten op een verhaal dat voor meerdere jaren hout snijdt.

Mevrouw KALK wijst op de beschikbare gegevens, zoals het AE-rapport, het rapport van de regio en de VNG-rapporten. De raad hoeft dus niet tot de kadernota te wachten en kan de taakstelling in de voorliggende begroting eruit halen. Dat geeft mensen iets meer vertrouwen in de overheid.

Mevrouw REMMERS attendeert erop dat er sprake is van een open einderegeling, ongeacht of er sprake is van overschrijdingen. Het gesprek over overschrijdingen zal niet met burgers worden gevoerd.

Mevrouw KALK stelt dat burgers de schrik om het hart slaat als zij in de krant lezen dat er tekorten zijn en als zij van jeugdzorg afhankelijk zijn.

Mevrouw REMMERS wacht in dezen op de reflectie van het college.

Tot slot vraagt zij de wethouder iets te zeggen over het jubileumfeest in het kader van 600 jaar Hilversum waarvan het haar wens is dat zonder vuurwerk te vieren.

De heer NANNINGA vindt de begroting minder inzichtelijk worden van stelposten en buffers en zou het prettiger vinden in toekomstige jaren realistischer te ramen. De Audit- en rekeningcommissie kan worden gevraagd of het een goed idee is om gelden in buffers en voorzieningen onder te brengen.

Hij is blij met de toezegging van de wethouder om in december met een brief over de woonzorgvisie te komen, zodat hij motie M 23-155 van de ChristenUnie en de PvdA, ‘Zet woonzorgvisie op de planning’, intrekt.

Ook trekt hij motie M 23-156 van de ChristenUnie, de PvdA en D66 over CO₂-beprijzing in en die dient hij waarschijnlijk op 15 november als motie vreemd aan de orde weer in.

De heer POSTMA deelt als voorzitter van de Audit- en rekeningcommissie mee dat die commissie bereid is om de raad van advies te voorzien over het gelden onderbrengen in buffers en voorzieningen.

Hij deelt de opvatting van GroenLinks wat betreft de tekorten op de jeugdzorg en wil de wethouder de kans geven om met een analyse daarvan te komen. Wel verbaast het hem dat de raad lang moet wachten voordat (dreigende) tekorten zichtbaar worden. Wellicht moet de gemeente bij de regio kijken hoe daar de administratieve procedures werken en moet bezien worden hoe gecontracteerde aanbieders de gemeente tijdiger van de juiste inschattingen kunnen voorzien. Hij is geen voorstander van het prematuur aanpassen van de begroting en wacht graag het advies van het college af in de richting van de volgende kadernota, zodat gefundeerd bezien kan worden of een begrotingsaanpassing nodig is.

Over de inzet van beleid komt de raad volgende maand nog te spreken, ook betreffende de slag naar wijkgericht werken. Daarmee kan meer grip op de jeugdzorg worden verkregen en dat kan leiden tot het minder geleiden van jongeren naar de gespecialiseerde zorg, waarmee enorme bedragen zijn gemoeid.

Mevrouw VERWEIJ laat weten dat de jeugdreclassering niet onder de gemeente valt. De wethouder probeert wachtlijsten op te lossen en zij noemt het een illusie dat dat men begeleiding in de wijk kan. Zij nodigt de raad uit amendement A 23-158 te steunen, waarbij zij vermeldt dat de gemeente de

laatste keer € 5 miljoen van het Rijk heeft gekregen om problemen in de jeugdzorg op te lossen, welk bedrag naar de algemene middelen is gegaan. Daarover zei wethouder Walters bij te lappen als er problemen zijn. Zij wil de wethouder daarom ruimte voor de jeugdzorg laten geven, waarna in de commissievergaderingen van november en december besluitvorming nodig is.

De heer POSTMA zit er iets anders in en wil eerst de beleidsintenties van de wethouder afwachten.

Mevrouw VERWEIJ legt uit dat de Begroting 2024 de financiële kaders bevat waarbinnen het beleid voor dat jaar gemaakt moet worden. Zij vraagt of de heer Postma er van overtuigd is dat de wethouder binnen de al gestelde kaders nog meer geld kan lospeuteren en of hij daarvoor zal strijden.

De heer POSTMA wil dat niet op dit moment doen. Hij maakt zich gezien de overschrijding in 2023 zorgen over wat dat voor 2024 betekent. Procedureel is daarvoor de kadernota als instrument afgesproken, waaraan hij vasthoudt.

Mevrouw VERWEIJ hoort een bevestiging dat de heer Postma ruimte ziet om bij de volgende commissiebespreking en vaststelling van beleid geld op te plussen. Het geld aan kinderen noemt zij de beste investering in de toekomst en zij hoopt dat de heer Postma ter harte neemt.

De heer POSTMA deelt die laatste zinsnede zeker.

De heer VAN VOORDEN (wethouder) ontraadt amendement A 23-158 van de PvdA en de SP, 'Tekort op jeugdzorg', en wil het tekort meenemen richting de kadernota.

Mevrouw WALTERS (wethouder) reageert op de opmerking van D66 dat de gemeente het aantal woningen van 350 per jaar bij lange na niet haalt. Volgens Waarstaatjegemeente.nl komt de gemeente in de laatste vier jaar gemiddeld op 347 nieuwe woningen per jaar uit.

De heer EERENBERG verzoekt de voorzitter de vergadering te schorsen.

Mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) reageert op de opmerking over een gezamenlijke verantwoordelijkheid ten aanzien van het binnenklimaat op scholen. Zolang het gaat om het binnenklimaat zonder verbouwing en renovatie ligt de verantwoordelijkheid bij de scholen en daarvoor ontvangen zij van het Rijk ook financiering. Pas wanneer de gemeente aan zet is vanuit de wettelijke taak om te gaan nieuwbouwen of te renoveren maakt het onderdeel uit van haar wettelijke taak. In die zin is de verantwoordelijkheid dus verdeeld, wat ook te maken heeft met de geldstromen.

Zij heeft uit verhalen de indruk dat het binnenklimaat op scholen niet op orde zou zijn. Het lijkt dat er meer aan de hand is en zij zal daarop zeker de scholen aanspreken.

De heer VONK informeert naar de bereidheid van de wethouder om een lijst te maken van scholen waar er geen sprake is van een C-klimaat.

Mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) verklaart zich daartoe niet bereid. Als een school aangeeft dat er verbouwd moet worden neemt zij het binnenklimaat mee, als die verbouwing door de IHP- en OHP-verantwoording komt.

Mevrouw REMMERS weet dat scholen geld hebben gekregen voor CO₂-meters, maar niet om aanvullende maatregelen te nemen. GroenLinks was daarom blij met € 500.000,- in de begroting daarvoor. Het is dan logisch om een lijst te hebben van scholen die het meest baat hebben bij maatregelen. Zij steunt dus de SP in haar verzoek.

Zij wil in het eerste kwartaal van 2024 uitgebreid met het college praten over de kwaliteit van schoolgebouwen.

Mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) zegt dat toe.

De heer SCHEEPERS (wethouder) weet dat geen van de initiatieven in het kader van Hilversum 600 jaar vuurwerk bevatten en ook de gemeentelijke activiteiten voor dat jubileum geen vuurwerkcomponenten bevatten. Verder houdt het college zich aan het coalitieakkoord, waarin staat dat het huidige vuurwerkbeleid van toepassing is. Uiteraard zal het college zoveel mogelijk duurzaam vuurwerk inzetten als dat het geval is.

De VOORZITTER schorst de vergadering om 22.09 uur.

Schorsing.

De VOORZITTER heropent de vergadering om 22.13 uur.

Mevrouw BOUKHRISS deelt mee dat Hart voor Hilversum van amendement A 23-158 van de SP en de PvdA, 'Tekort op jeugdzorg', een vrije kwestie maakt.

Amendement A 23-139 van D66, 'Precario alleen eerlijk laten stijgen', wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 11 tegen 26 stemmen verworpen, met de stemmen van D66, de SP en BVNL voor (het PvdA-lid Kalk gaf na de stemming aan tegen te hebben gestemd, maar voor te hebben willen stemmen; de stemuitslag is dienovereenkomstig aangepast).

Amendement A 23-140 van D66 en de PvdA, 'Streefwaarden sport en cultuur gelijk', wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 15 tegen 22 stemmen verworpen, met de stemmen van D66, Democraten Hilversum, de SP en de PvdA voor.

Amendement A 23-141 van D66 en de PvdA, 'Investeer in gezondheid met nieuwe sport- en spelvoorzieningen', wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 16 tegen 21 stemmen verworpen, met de stemmen van D66, Democraten Hilversum, de SP, de ChristenUnie en de PvdA voor.

Amendement A 23-142 van Democraten Hilversum en D66, 'Voetgangers- en fietsbrug Van Linschotenlaan', wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 14 tegen 23 stemmen verworpen, met de stemmen van D66, Democraten Hilversum, de SP en de ChristenUnie voor.

Amendement A 23-150 van de SP en de PvdA, 'Verwijderen negatief stempel', wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 30 tegen 7 stemmen aangenomen, met de stemmen van D66 tegen.

Amendement A 23-154 van D66, de PvdA, de ChristenUnie en de SP, 'Consequent beleid voor mobiliteit', wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 20 tegen 17 stemmen aangenomen, met de stemmen van BVNL, de VVD, het CDA en Hart voor Hilversum tegen.

Amendement A 23-158 van de SP en de PvdA, 'Tekort op jeugdzorg', wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 18 tegen 19 stemmen verworpen, met de stemmen van D66, Democraten Hilversum, de SP, de PvdA en de leden Boukhrijs, de Jong-Schrijvers en Redmeijer van Hart voor Hilversum voor.

Motie M 23-143 van Democraten Hilversum, de PvdA, D66 en de ChristenUnie, 'Veilige fietsrotonde Gooiland', wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 16 tegen 21 stemmen verworpen, met de stemmen van D66, Democraten Hilversum, de SP, de ChristenUnie en de PvdA voor.

Motie M 23-145 van de SP en de PvdA, 'Actualiseren oude beleidsstukken', wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en unaniem aangenomen.

Motie M 23-146 van de SP en de PvdA, '(Op)bouwdepot: alle jeugd recht op een mooie toekomst', wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en unaniem aangenomen.

Motie M 23-147 van de SP, de PvdA en D66, 'Hilversummers niet in de kou', wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 16 tegen 21 stemmen verworpen, met de stemmen van D66, Democraten Hilversum, de SP, BVNL en de PvdA voor.

Motie M 23-148 van de SP, de PvdA en D66, 'Frisse scholen in Hilversum', wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 30 tegen 7 stemmen aangenomen, met de stemmen van BVNL en de leden Boukhriss, Eerenberg, De Jong-Schrijvers, Groeneveld, Redmeijer en Lancé van Hart voor Hilversum tegen.

De aangepaste motie M 23-149 van de SP en de PvdA, 'Indicaties onbepaalde tijd', wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 32 tegen 5 stemmen aangenomen, met de stemmen van de VVD tegen.

Motie M 23-151 van de VVD en D66, 'H600 verbindt sportvereniging en onderwijs, wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en unaniem aangenomen.

De heer GÖBBELS deelt mee dat Democraten Hilversum van de drie beslispunten van het collegevoorstel alleen voor het derde besispunt stemt.

Het voorstel van burgemeester en wethouders over de Programmabegroting 2024 wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 30 tegen 7 stemmen aangenomen, met de stemmen van Democraten Hilversum, de SP en BVNL tegen.

4. BELASTINGVERORDENINGEN 2024

De heer LANCÉ licht amendement A 23-152 toe en stelt nu helaas hard op de inhoud te moeten zijn, maar wel met alle respect naar het college en de wethouder toe. Ook Hart voor Hilversum had last van voortschrijdend inzicht en dat heeft haar nogmaals door alle stukken doen gaan.

Even drie uur op bezoek gaan bij familie of vrienden met een woning in de buitenschil gaat € 4,35 kosten, terwijl dat bedrag nu € 1,20 bedraagt. Sinds 11 oktober jl. is hij met de wethouder in contact over zijn verzoek tot onderbouwing van diverse cijfers betreffende parkeren. Het gaat om zowel vragen over bewonersvergunningen en bezoekersvergunningen parkeren. Tot nu toe heeft hij vanuit de ontvangen antwoorden niet de benodigde onderbouwing gekregen. De wethouder heeft aangegeven dat het tekort in het eerste jaar € 350.000,- bedraagt en oploopt tot € 550.000,- in 2026. Bij die bedragen is ermee rekening gehouden de prijs voor de bezoekersvergunning voor heel Hilversum op € 1,- per uur vast te stellen. Maar wat de tekorten gaan zijn als men alleen tarieven in rekening brengt in de huidige schil, de buitenschil en het uitbreidingsgebied weet hij nog niet. De huidige cijfers zijn "berekend op ervaringscijfers, inschattingen en aannames." Daarmee kan hij als raadslid niets

De wethouder heeft aangegeven dat er nu 4.500 bezoekersvergunningen per week worden verleend. Als men die vermenigvuldigt met gemiddeld twee uur en 40 cent maal 52 weken komt men uit op € 187.200,-, oftewel 468.000 bezoekersuren op jaarbasis. Dit betreft een mix van het centrum, de schil en de buitenschil.

Op 1 november zei de wethouder er van uit te gaan te groeien naar 12.000 bezoekers per week. Dat levert straks in die mix € 1.872.000 op. Dat bedrag is nu € 187.000 op jaarbasis.

Op 4 november kreeg hij het aantal van 14.000 bezoekers per week in zijn mail aangeleverd, zodat de opbrengst toeneemt tot € 2.184.000,- wat overeenkomt met 1.456.000 bezoeken,

Als hij op basis van zijn wens uitgaat van het tarief van € 1,- en dezelfde bezoekersaantallen komt hij bij 12.000 bezoekers per week uit op € 1.248.000,- en bij 14.000 bezoekers per week op € 1.456.000,-. Hij wijst er overigens op dat de tariefstijging van € 0,40 naar € 1,- al 150% bedraagt.

Hij vraagt de wethouder waar de huidige bezoekersvergunningaantallen vandaan komen en wat daarvan de gebruikte bron is. Door de toename van 12.000 naar 14.000 bezoekers per week ontstaat een stijging van 267% en 311%. Hij informeert of de parkeerschil drie keer zo groot gaat worden en welk aantal huishoudens het gereguleerde parkeergebied telt. Heel Hilversum telt 44.337 huishoudens en wat dat betreft informeert hij naar de verdeling tussen de centrumschil en de schil

Verder zag hij kostenposten in 2024 opgenomen, terwijl de uitrol van het nieuwe systeem twee jaar gaat duren. Hij vraagt de wethouder dus waarom de kostenposten op 2024 zijn geboekt, terwijl ze volgens de boekhoudkundige regels pas in 2025 en 2026 opgenomen worden (bijlage a van het overzicht kosten en opbrengsten parkeren Begroting 2024).

De opbrengsten stijgen van € 187.000 naar ruim € 1,8 miljoen. En dat terwijl parkeren geen verdienmodel zou zijn. De totale opbrengsten van straatparkeren staan in de begroting genoteerd op € 4,6 miljoen, waarvan 46% wordt afgedekt door bezoekersparkeren. Dat vind hij heel moeilijk uit te leggen.

Hart voor Hilversum gaat niet vragen om overal in Hilversum de prijs voor een bezoekersvergunning te verlagen naar € 1,- per uur, maar vraagt die verlaging voor de nieuwe schil, dus inclusief het uitbreidingsgebied. De huidige buitenschil en het uitbreidingsgebied dragen alle lasten. Daar waar het minder, nauwelijks of niet schuurt wordt volgens hem de tol betaald.

Amendement A 23-152 'Bezoek ontvangen moet betaalbaar blijven!'

"De raad van de gemeente Hilversum in vergadering bijeen op 8 november 2023 behandelende het agendapunt Belastingverordeningen 2024;

overwegende dat:

- het samenvoegen van de buitenschil en schil leidt tot één tarief;
- mensen met een auto in de buitenschil/uitbreidingsgebied onevenredig belast worden door voorliggend voorstel (+263%) (los van de bewonersvergunningen);
- parkeren volgens het coalitieakkoord geen melkkoe verdienmodel mag zijn;
- te hoge parkeerkosten gaan leiden tot minder of korter bezoek en meer eenzaamheid;
- budget voor handhaving in 2023 € 581.000,- is en in een keer groeit in 2024 naar € 1.2 miljoen;
- in het eerste jaar, tijdens de uitrol, nog niet de volledige opgeschaalde handhaving nodig is;
- afschrijvingen pas inwerking treden in het eerste jaar na implementatie;
- efficiëntere handhaving d.m.v. een aan te schaffen scanauto zou moeten leiden tot lagere kosten maar dat blijkt niet uit de meerjarige planning;

besluit:

beslispunt 6 van het concept-raadsbesluit te wijzigen, zodat deze als volgt komt te luiden:

6. De Verordening parkeerbelastingen 2024 inclusief bijbehorende tarieven vast te stellen, met dien verstande dat:
 - in de tarieftabel bij de parkeerbelastingverordening (pagina 7) het volgende wordt gewijzigd:
oude tekst:
Bezoekersvergunning Schil
(geldend in (deel)gebied waar bewoner woont)
(maximaal 80 per kwartaal) (50% van uurtarief)
Per uur € 1,45
Nieuwe tekst:
Bezoekersvergunning Schil
(geldend in (deel)gebied waar bewoner woont)
(maximaal 80 per kwartaal) (34,5% van uurtarief)
Per uur € 1,00

- de minderopbrengst taakstellend wordt gedekt uit het budget voor handhaving van het parkeerbeleid (€ 1.200.000,- in 2024) en/of uit de € 600.000,- voor de afschrijving investering en bebording 2024 (overzicht kosten en opbrengsten parkeren Begroting 2024);
 - dan wel overige dekking uit het mobiliteitsfonds (huidige stand € 1.100.000,-);
- en wordt verwerkt bij de Voorjaarsnota 2024.”
(Amendement A 23-152 van Hart voor Hilversum)

De heer HELLER (wethouder) herinnert aan het door de raad drie, vier maanden terug vaststellen van het parkeerbeleid, waarmee uitspraken over tarieven en gebiedsindelingen zijn gedaan. Die vaststelling is verwerkt in de vanavond voorliggende Parkeerbelastingverordening. In die stukken is in een gedetailleerd staatje aangegeven hoe de overgang voor alle groepen en doelgroepen eruit ziet, ook van het voormalige buitenschilgebied naar het schilgebied.

De afgelopen weken heeft de heer Lancé een paar keer om informatie gevraagd en hij heeft geprobeerd hem zo goed mogelijk daarvan te voorzien. Indien gewenst kan hij het Excelbestand met de hele raad delen, met daarin de aannames waarvan is uitgegaan. Dat leidt uiteindelijk tot een begroting die de eindsituatie betreft zodra het totale betaald parkeren is ingevoerd. In de commissievergadering heeft hij er al op gewezen dat de totale begroting voor € 31.000,- minder sluit dan in de huidige situatie. De gemeente gaat er dus geen cent op vooruit. In de eindsituatie is een opbrengst voor het bezoekersparkeren geraamd van per uur € 1,45. Hij begrijpt de wens om dat naar € 1,- te verlagen, maar dan schiet dat voor de eindsituatie een gat van € 550.000,- in de parkeerbegroting. Dat bedrag dekken uit de kosten voor handhaving, die € 1,2 miljoen, die vrijwel volledig worden bepaald door de kosten van boa's, betekent dat de helft van de handhaving capaciteit wegvalt. Daarvan is het college geen voorstander.

De heer LANCÉ constateert nog steeds heel veel aannames en inschattingen en dat de eindsituatie van 2026 nog niet is bereikt. Hij vraagt waarom al meteen het bedrag van € 1,45 in de schil wordt toegepast en € 1,60 in het centrum.

De heer HELLER (wethouder) had liever dit gesprek bij het raadsvoorstel over het parkeerbeleid gevoerd. De begroting is gebaseerd op aannames en gaat uit van de huidige aantallen, de afgegeven vergunningen en een extrapolatie. Die begroting wil hij met de raad delen, maar dat laat onverlet dat Hart voor Hilversum nu een voorstel voorlegt dat in de eindsituatie € 550.000,- op jaarbasis kost. Als men dat bedrag dekt uit de handhaving valt de helft van de boa-capaciteit weg.

De heer LANCÉ meent dat de dekking deels kan komen uit handhaving, deels uit veel te vroeg ingezette afschrijving en deels uit het mobiliteitsfonds. Hij heeft ook voortschrijdend inzicht gehad na het vaststellen van het parkeerbeleid en heeft daarop zijn amendement ingediend.

De heer FENNEMA is het met de wethouder eens dat het dekken van het gat niet ten koste van handhaving moet gaan, zodat die dekking de VVD ertoe noopt niet voor het amendement te stemmen. Het coalitieakkoord bepaalt echter dat parkeren geen verdienmodel is. Het college begroot voor volgend jaar € 4 miljoen en het jaar daarop bijna € 5 miljoen aan winst op parkeren. Dat wil hij niet vergeten en dat is niet de afspraak.

De heer VAN NISTELROOIJ licht amendement A 23-144 toe en meent dat er een fout is gemaakt. Er is zojuist een begroting vastgesteld met andere getallen dan in de Verordening precariobelasting staat.

Amendement A 23-144 ‘Verordening precariobelasting gelijke getallen gebruiken’

“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 8 november 2023, behandelend het agendapunt Belastingverordeningen 2024;
constaterende dat:

- o op pagina 78 van de Programmabegroting 2024 is opgenomen dat de Verordening precariobelasting voor 2024 is geactualiseerd en dat een aantal tarieven voor 2024 wordt beperkt. Voor 2024 wordt o.a. geen precariobelasting meer geheven voor vlaggenmasten, uitstalkasten, aankondigingsborden/reclameborden, luifels en zonneschermen;
 - o op pagina 78 van de Programmabegroting 2024 is opgenomen dat:
 - de tarieven in 2024 worden verhoogd met 4,4% inflatie;
 - de tarieven voor terrassen in 2024 als volgt worden vastgesteld:
klasse 1 € 50,-, klasse 2 € 35,- en klasse 3 € 20,-;
 - de tarieven per 2025 in drie jaar stapsgewijs worden verhoogd tot:
klasse 1 € 60,-, klasse 2 € 45,-, en klasse 3 € 30,-;
 - de tarieven voor terrassen nu stapsgewijs stijgen met 20% (klasse 1) tot wel 50% (klasse 3);
 - o er verschillende bedragen voor terrassen zijn opgenomen in de Programmabegroting 2024 en de Verordening precariobelasting 2024, aangezien op pagina 6 van de Verordening precariobelasting 2024 de volgende tarieven zijn opgenomen: klasse 1 € 50,-, klasse 2 € 36,- en klasse 3 € 21,50;
- overwegende dat:
- o de gehanteerde tarieven in de Programmabegroting 2024 overeen dienen te komen met de Verordening precariobelasting 2024;
- besluit:
- o het zevende beslispunt van het concept-raadsbesluit Belastingverordeningen 2024 te wijzigen, zodat deze als volgt komt te luiden:
 7. De Verordening precariobelasting 2024 inclusief bijbehorende tarieven vast te stellen, met dien verstande dat op pagina 6 dezelfde tarieven worden opgenomen als in de Programmabegroting 2024: klasse 1 € 50, klasse 2 € 35,- en klasse 3 € 20,-.”
- (Amendement A 23-144 van D66)

Mevrouw WALTERS (wethouder) erkent dat er van een verschil sprake is, maar ondersteunt het amendement niet, omdat dat ertoe zou leiden dat de terrassen in klassen 2 en 3 minder gaan betalen dan dit jaar, wat niet de intentie is. De getallen in de belastingverordening zijn juist, zodat zij amendement A 23-144 ontraadt.

De heer VAN NISTELROOIJ begrijpt uit het antwoord van de wethouder dat de raad zojuist een begroting heeft vastgesteld die niet klopt.

Mevrouw WALTERS (wethouder) reageert dat de tekst een fout bevat, maar de getallen en het systeem niet. De voorliggende verordening is juist.

De heer LANCÉ vraagt de voorzitter de vergadering te schorsen.

De VOORZITTER schorst de vergadering om 23.40 uur.

Schorsing.

De VOORZITTER heropent de vergadering om 23.50 uur.

De heer LANCÉ trekt amendement A 23-152 in, maar wil in januari a.s. een agendapunt in een commissievergadering inplannen om de juiste informatie boven tafel te krijgen en om zijn punt opnieuw in te brengen, teneinde te bezien of zaken te repareren vallen.

Amendement A 23-144 van D66 ‘Verordening precariobelasting, gelijke getallen gebruiken’, wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 13 tegen 24 stemmen verworpen, met de stemmen van D66, de SP, BVNL, de ChristenUnie en de PvdA voor.

Zonder stemming wordt conform het voorstel en wethouders besloten, onder aantekening dat BVNL geacht wordt te hebben tegengestemd.

5. MOTIE VREEMD AAN DE ORDE VAN DE DAG M 23-136 ‘COMMISSIEVOORSTEL OPDRACHT OMGEVINGSVISIE

De heer DEEN stelt voor gezien het late tijdstip de twee resterende moties vreemd aan de orde van de dag in de raadsvergadering van 15 november a.s. te behandelen.

Het voorstel van de heer Deen om de twee resterende moties vreemd aan de orde van de dag te verschuiven naar de raadsvergadering van 15 november 2023 wordt bij handopsteken in stemming gebracht en met 14 tegen 23 stemmen verworpen.

Motie M 23-136 ‘Commissievoorstel opdracht Omgevingsvisie’

“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 8 november 2023; overwegende dat:

- de Omgevingsvisie Hilversum 2040 de integrale langetermijnvisie op de fysieke leefomgeving wordt, met beleidskeuzes op hoofdlijnen;
- de Omgevingsvisie recht moet doen aan de participatieopbrengst;
- de Omgevingsvisie richting geeft aan de ontwikkelingen en een afwegingskader biedt, ook voor ontwikkelingen die niet zijn voorzien en/of niet binnen het Omgevingsplan en/of een Omgevingsplan-/programma passen;
- de Omgevingsvisie heldere leidende principes en toetsingskaders voor de kwaliteit van de fysieke leefomgeving dient te bevatten;
- de Omgevingsvisie duidelijke toetsbare normen en doelen stelt die in gebiedsvisies verder worden uitgewerkt, waarbij de impact en samenhang van keuzes inzichtelijk wordt gemaakt met behulp van een model,

voorts overwegende dat:

de gemeenteraad na besluitvorming over de Ontwerp-omgevingsvisie (raad 8 maart 2023), de nota met zienswijzen en adviezen (raad 19 juli 2023) en onderlinge gesprekken van woordvoerders op 14 september en 5 oktober 2023 tot het oordeel komt dat de huidige Ontwerp-omgevingsvisie meer in lijn met de bovenstaande overwegingen gebracht dient te worden om als kwaliteitskader te kunnen dienen;

verzoekt het college om:

gehoord de opvattingen van de woordvoerders in de bijeenkomsten van 14 september en 5 oktober 2023 een commissievoorstel op te stellen, zodat de commissie met de behandeling daarvan aan het college een heldere schrijfpdracht kan geven om te komen tot een compacte en kernachtige Omgevingsvisie, en geeft daarbij de volgende aandachtspunten

mee:

1. een goede vorm voor dit commissievoorstel is een aangeklede inhoudsopgave, waarbij voorbeelden worden gegeven van duidelijke normen en doelen en hoe tot verdere uitwerking kan worden gekomen;
2. graag ontvangt de commissie van het college tevens voorstellen over de nog openstaande zienswijzen, eveneens gehoord de informele bijeenkomsten;
3. tijdens de commissiebehandeling zullen eventuele inhoudelijke politieke verschillen van inzicht naar voren kunnen komen. Knopen daarover zullen bij het vaststellen van de definitieve omgevingsvisie worden doorgehakt;

en gaat over tot de orde van de dag.”

(Motie M 23-136 van Democraten Hilversum, de VVD, de ChristenUnie en Hart voor Hilversum)

Mevrouw VAN DE LINDE licht de motie toe en stelt dat die eigenlijk een technische afhechting is van twee gespreksrondes van raads- en commissieleden om te komen tot commissiebehandeling.

Mevrouw WALTERS (wethouder) ondersteunt de motie en kondigt aan een commissievoorstel te zullen maken.

Zonder stemming wordt de motie unaniem aangenomen.

6. MOTIE VREEMD AAN DE ORDE VAN DE DAG M 23-153 ‘SCHONE OF GEBAKKEN LUCHT AKKOORD’

“De gemeenteraad van Hilversum, in vergadering bijeen dd. 8 november 2023; overweegt dat:

- het Schone Lucht Akkoord (SLA) ter advisering aan het college behandeld is in de commissievergadering van 11 oktober jongstleden;
- het college voornemens is om Hilversum aan te melden voor deelname aan het SLA of dit al gedaan heeft;

stelt aan de hand van de door het college aangeboden stukken vast dat:

- bijna het hele actieplan bestaat uit bestaand beleid: niks nieuws, we doen het al;
- veel maatregelen in het SLA van het Rijk moeten komen dus dat gebeurt sowieso, of we nu meedoen of niet;
- de economische impact van het (alles) uitvoeren van de SLA niet is onderzocht. Er is niet gesproken met Hilversumse werkgevers over de gevolgen;

is van mening dat:

- het onvoorzichtig is dit akkoord te ondertekenen zonder de economische impact ervan te onderzoeken: ook hier hoort participatie een rol te spelen, zoals met ondernemers;
- dit in tegenstelling tot wat het college aanneemt naar ons vermoeden wel degelijk geld en capaciteit gaat kosten, in tijden waar de organisatie al flink onder druk staat;
- een akkoord ondertekenen met als onderbouwing alleen maar staand beleid zinloos is;

concludeert dat:

- de lucht in Hilversum niets schoner wordt door het ondertekenen van dit akkoord en het derhalve symbolisch is maar wel geld kost en verplichtingen oplevert;

draagt het college op:

- niet deel te nemen aan het Schone Lucht Akkoord, of onze deelname stop te zetten indien het briefje al gestuurd is;
- na het vaststellen van de omgevingsvisie bij het uitwerken van de gebiedsplannen streefwaarden over schone lucht per gebied op te nemen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

(Motie M 23-153 van de VVD, het CDA, de SP en Hart voor Hilversum)

De heer FENNEMA licht de motie toe en is niet voor het verbieden van open haarden en vuurwerk, waartoe het Schone Lucht Akkoord wel een opmaat is. De onderbouwing om mee te doen aan het Schone Lucht Akkoord gaat volgens hem om staand beleid. Alles wat de gemeente volgens het Schone Lucht Akkoord gaat doen in een actieplan gebeurt dus al. Het akkoord voegt dus niet zoveel toe, maar wel ambtelijke inzet. Wel is op instigatie van de SP toegevoegd bij het uitwerken van gebiedsplannen rekening te houden met een streefcijfer voor schone lucht.

De heer LINDEBOOM vindt de uitspraak het Schone Lucht Akkoord niet te willen geen sterk argument, wat niets nieuws betekent ten opzichte van de commissiebehandeling.

Mevrouw VAN EXEL-VAN DIJK vindt het probleem van het Schone Lucht Akkoord dat dat van beleid een verplichte inspanning maakt, waardoor de gemeente alle autonomie verliest.

De heer LINDEBOOM stelt dat de autonomie van de gemeente niet ter discussie staat.

De heer VAN WAARDEN merkt op dat het Schone Lucht Akkoord een integraal onderdeel is van de Nationale Omgevingsvisie en door alle provincies en meer dan honderd gemeenten is omarmd. Het akkoord geeft ook aan bij voorkeur bij bestaand beleid aan te sluiten. De enige gemeenten waar de lucht op dit moment schoon genoeg is betreffen Vlieland en Schiermonnikoog.

De heer FENNEMA stelt dat de lucht in Hilversum niet schoner wordt door het ondertekenen van het Schone Lucht Akkoord. Het akkoord is dus symboliek en voegt alleen complexiteit toe. Hij vindt dat de raad het prima doet wat betreft schone lucht. Het akkoord zet enkel mensen extra aan het werk, waarmee hij wil stoppen.

De heer VAN WAARDEN vindt dat de raad zeker moet doorgaan met aandacht geven aan schone lucht en een schone leefomgeving. Door het akkoord kunnen overheden met elkaar optrekken.

De heer FENNEMA stelt dat de gemeente schone lucht al lang bespreekt.

De heer LAHAISE legt een stemverklaring af en kondigt aan tegen de motie te stemmen. Frisse lucht vindt de PvdA belangrijker dan een verschil van € 1,35 voor drie uur parkeren.

De heer VONK legt ook een stemverklaring af en was positief over het Schone Lucht Akkoord. Per gebied zou men luchtkwaliteitseisen moeten stellen, de reden dat de SP de motie mede heeft ingediend.

Mevrouw DURLACHER steunt de motie van harte vanwege de laatste toevoeging.

De heer NANNINGA vindt het indienen van de motie jammer en zal daartegen stemmen. Lucht gaat over grenzen heen, zodat de gemeente samenwerkingspartners en hulp van het Rijk nodig heeft.

De heer GÖBBELS heeft vijf redenen om de motie niet te steunen:

1. Nederland heeft volgens de Universiteit van Wageningen de slechtste luchtkwaliteit van Europa;
2. ondertekening van het Schone Lucht Akkoord maakt de weg vrij voor het verkrijgen van subsidies;
3. veel is nog niet uitgevoerd, maar er is wel al toe besloten;
4. Hilversum scoort slecht op schone lucht: 10 tot 12, waar de WHO 5 zegt;
5. het onwenselijk is het advies aan het college vanuit commissiebehandeling te herhalen in een raadsvergadering in de vorm van een motie vreemd aan de orde van de dag.

Motie M 23-153 van de VVD, het CDA, de SP en Hart voor Hilversum wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 19 tegen 18 stemmen aangenomen., met de stemmen van de SP, BVNL, de VVD, het CDA en Hart voor Hilversum voor.

De VOORZITTER sluit de vergadering om 23.39 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de gemeenteraad van 20 december 2023,
de griffier, de voorzitter,

A.J. van Meerveld CMC

dr.ir. G.M. van den Top